

354

Besluit van 5 juli 1991, houdende wijziging van het Besluit emissie-eisen stookinstallaties Wet inzake de luchtverontreiniging, het Inrichtingenbesluit artikel 19, eerste lid, Wet inzake de luchtverontreiniging en het Besluit zwavelgehalte brandstoffen

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van Onze Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer van 6 september 1990, nr. MJZ 06990011, Centrale Directie Juridische Zaken, afdeling Wetgeving, gedaan in overeenstemming met Onze Minister van Economische Zaken;

Overwegende dat het noodzakelijk is, mede ter uitvoering van de Richtlijn van de Raad van de Europese Economische Gemeenschap inzake beperking van de emissies van bepaalde verontreinigende stoffen in de lucht door grote stookinstallaties (88/609/EEG, PbEG L 336), het Besluit emissie-eisen stookinstallaties Wet inzake de luchtverontreiniging (Stb. 1987, 164) aan te passen en het Inrichtingenbesluit artikel 19, eerste lid, Wet inzake de luchtverontreiniging (Stb. 1972, 294) en het Besluit zwavelgehalte brandstoffen (Stb. 1988, 415) te wijzigen;

Gelet op de artikelen 13 en 20a van de Wet inzake de luchtverontreiniging (Stb. 1981, 411);

Gehoord de Centrale raad voor de milieuhygiëne (advies van 12 oktober 1989, nr. L-89/1291);

De Raad van State gehoord (advies van 19 februari 1991, nr. W08.90 0469);

Gezien het nader rapport van Onze Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer van 28 juni 1991, nr. MJZ 28691041, Centrale Directie Juridische Zaken, afdeling Wetgeving, uitgebracht in overeenstemming met Onze Minister van Economische Zaken;

Hebben goedgevonden en verstaan:

ARTIKEL I

Het Besluit emissie-eisen stookinstallaties Wet inzake de luchtverontreiniging (Stb. 1987, 164)¹ wordt gewijzigd als volgt.

A

Artikel 1 wordt gewijzigd als volgt.

1. Onderdeel m wordt vervangen door:

m. bestaande stookinstallatie: een stookinstallatie met betrekking waartoe voor 29 mei 1987 vergunning is verleend tenzij na dat tijdstip, anders dan ter voldoening aan dit besluit, de combinatie van brander en vuurhaard door een andere is vervangen of aan die combinatie wijzigingen zijn aangebracht die met nieuwbouw overeenkomen dan wel de stookinstallatie geheel is vervangen;

2. Na onderdeel x worden, onder vervanging van de punt aan het eind van dat onderdeel door een puntkomma, vier onderdelen toegevoegd, luidende:

y. lichte stookolie: lichte stookolie in de zin van de Wet op de accijns van minerale oliën;

z. vaste brandstoffen: brandstoffen die niet gasvormig of vloeibaar zijn in de zin van dit besluit;

aa. procesfornuis: een stookinstallatie die in hoofdzaak gebruikt wordt voor andere doeleinden dan het verhitten van water of stoom, het opwekken van kracht, dan wel van een combinatie daarvan;

bb. rookgasdebiet: de volumehoeveelheid rookgas per tijdseenheid, uitgedrukt in m³ per uur.

B

Artikel 2, onderdeel b, wordt gewijzigd als volgt.

1. In de aanhef wordt «kolen, vloeibare of gasvormige brandstoffen» vervangen door: brandstoffen, uitgezonderd gas verkregen door vergassing van kolen, en brandstoffen vervaardigd uit huishoudelijke afvalstoffen of bedrijfsafvalstoffen die naar aard en samenstelling met huishoudelijke afvalstoffen overeenkomen, .

2. Onder vervanging van de punt aan het eind van dat onderdeel door een puntkomma, wordt na 5° toegevoegd:

6°. stookinstallaties die blijkens de daarvoor geldende vergunning bestemd zijn voor de verbranding van chemische afvalstoffen in de zin van de Wet chemische afvalstoffen (Stb. 1976, 214) of van bedrijfsafvalstoffen die naar aard en samenstelling met huishoudelijke afvalstoffen overeenkomen;

7°. installaties voor de vergassing van kolen.

C

In artikel 4, eerste lid, wordt onderdeel a vervangen door:

a. ingeval het een stookinstallatie voor vaste brandstoffen betreft: 6 procent;.

D

Na artikel 5 wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 5a

1. Het rookgas dient gecontroleerd via een of meer schoorstenen te worden geloosd.

2. De hoogte van de schoorsteen van stookinstallaties waarvoor op of na 29 mei 1987 vergunning is verleend, moet zodanig worden berekend, dat er geen gevaar bestaat voor gezondheid en milieu.

E

Artikel 6 komt te luiden:

Artikel 6

1. Indien twee of meer stookinstallaties, niet zijnde afzonderlijk gedreven gasturbines, gasturbine-installaties waarop artikel 20 van toepassing is of zuigermotoren, binnen een inrichting zodanig zijn gelegen, dat de rookgassen via één schoorsteen worden geloosd, of blijkens de vergunning op technisch en economisch aanvaardbare wijze via één schoorsteen kunnen worden geloosd, dient dit samenstel van stookinstallaties als één stookinstallatie te worden aangemerkt.

2. Het eerste lid is niet van toepassing op bestaande stookinstallaties voor kolen of gasvormige brandstoffen.

3. Het eerste lid is op bestaande stookinstallaties voor zware stookolie slechts van toepassing indien het stookinstallaties betreft, waarvoor na 1 januari 1975 vergunning is verleend en het aandeel van zware stookolie in de warmte-inhoud van de aan een stookinstallatie toegevoerde brandstoffen meer dan 50 procent bedraagt.

F

Artikel 7, wordt gewijzigd als volgt.

1. Het eerste lid komt te luiden:

1. Een stookinstallatie voor vaste brandstoffen of zware stookolie die is uitgerust met voorzieningen voor de ontzwaveling van rookgassen, mag bij het optreden van zodanige storingen in die voorzieningen dat het vereiste ontzwavelingspercentage niet wordt gehaald:

a. indien de waarde van de emissie-eis met betrekking tot zwaveldioxide wordt overschreden, gedurende ten hoogste 72 achtereenvolgende uren en voor ten hoogste 240 uren in totaal per kalenderjaar in bedrijf blijven;

b. indien de waarde van de emissie-eis met betrekking tot zwaveldioxide niet wordt overschreden en gedeputeerde staten voor die stookinstallaties voor dit soort voorvallen in de vergunning een bepaalde periode hebben vastgesteld, gedurende die periode in bedrijf worden gehouden.

2. In het tweede lid wordt na «het eerste lid» ingevoegd: , aanhef en onder a of aanhef en onder b,.

G

Artikel 8 wordt gewijzigd als volgt.

1. In het eerste lid, wordt «het functioneren van een of meer branders» vervangen door: «haar functioneren» en wordt na «stikstof-oxiden» ingevoegd: , onderscheidenlijk stof.

2. Het tweede lid komt te luiden:

2. Op een voorval als bedoeld in het eerste lid, zijn artikel 7, tweede en derde lid, van overeenkomstige toepassing.

H

Artikel 9 wordt gewijzigd als volgt.

1. In het eerste lid wordt «artikel 13, vierde lid, onder a, en 17, derde lid, onder a,» vervangen door: «artikel 13, eerste lid, onder b, c en d, en

17, vijfde lid, onder a,» en wordt «Stb. 1974, 549» vervangen door: Stb. 1988, 415.

2. Het tweede lid wordt vervangen door:

2. Bij toepassing van het eerste lid op een stookinstallatie waarin het aandeel van vaste brandstoffen en zware stookolie in de warmte-inhoud van de toegevoerde brandstoffen minder bedraagt dan 30% van het totaal en minder is dan 300 MW, gelden de eisen met betrekking tot het ontzwavelingspercentage gesteld in hoofdstuk 2 niet.

3. Na het tweede lid wordt een lid toegevoegd, dat luidt:

3. In afwijking van het eerste lid geschiedt de vaststelling van de toegestane uitworp aan zwaveloxiden:

a. bij een bestaande stookinstallatie als bedoeld in het tweede lid, op basis van een emissie-eis van 700 mg/m³ voor vaste brandstoffen en van 1700 mg/m³ voor zware stookolie;

b. bij een stookinstallatie als bedoeld in het tweede lid, waarvoor op of na 29 mei 1987 vergunning is verleend en waarvan het thermisch vermogen 400 MW of minder bedraagt, op basis van een emissie-eis van 700 mg/m³ voor vaste brandstoffen en van 1000 mg/m³ voor zware stookolie.

I

Artikel 11 wordt gewijzigd als volgt

1. In de aanhef van het eerste lid en in het tweede lid wordt «Een stookinstallatie voor kolen» vervangen door: Een stookinstallatie voor vaste brandstoffen.

2. Na het derde lid wordt een lid toegevoegd, dat luidt:

4. Met ingang van 15 september 1991 geldt in plaats van de in het derde lid vermelde eis van 800 mg/m³ een eis van 650 mg/m³.

J

Artikel 12 wordt gewijzigd als volgt.

1. Het eerste lid komt te luiden:

1. Een stookinstallatie voor vloeibare brandstoffen wordt zodanig gebruikt dat de uitworp van zwaveldioxide met het rookgas niet meer bedraagt dan:

a. 400 mg/m³ voor vloeibare brandstoffen anders dan gasolie, indien het thermisch vermogen 300 MW of meer is;

b. 1700 mg/m³ voor vloeibare brandstoffen anders dan gasolie en lichte stookolie, indien het thermisch vermogen minder is dan 300 MW.

2. Onder vernummering van het vijfde en zesde lid tot het zesde en zevende lid wordt na het vierde lid een lid toegevoegd, dat luidt:

5. Een stookinstallatie voor vloeibare brandstoffen met een thermisch vermogen van 50 MW of meer wordt zodanig gebruikt, dat de uitworp van stof met het rookgas niet meer bedraagt dan:

a. 100 mg/m³, indien het thermisch vermogen kleiner is dan 500 MW en het asgehalte van de brandstof meer is dan 0,06 procent;

b. 50 mg/m³ in andere gevallen dan bedoeld onder a.

3. Het zesde lid (nieuw) wordt gewijzigd als volgt.

In de aanhef wordt «Het eerste, tweede, derde en vierde lid» vervangen door: Het eerste lid, aanhef en onder a, het tweede, derde, vierde en vijfde lid.

4. In het zevende lid (nieuw) wordt «vijfde lid» vervangen door: zesde lid.

5. Na het zevende lid (nieuw) worden een lid toegevoegd, dat luidt:

8. Van elk geval van het stoken van zware stookolie in de in het zesde lid genoemde omstandigheden dient terstond melding te worden gemaakt aan gedeputeerde staten die de vergunning voor de stookinstallatie hebben verleend.

Artikel 13 wordt vervangen door:

Artikel 13

1. Een stookinstallatie voor gasvormige brandstoffen wordt zodanig gebruikt, dat de uitworp van zwaveldioxide met het rookgas niet meer bedraagt dan:

- a. voor gasvormige brandstoffen die afkomstig zijn uit een raffinaderij:
  - 1°. 800 mg/m³, ingeval het gassen betreft met een lage specifieke warmte-inhoud afkomstig van de laatste fase van omzetting van raffinage-residuen in petroleumcokes;
  - 2°. 35 mg/m³, in geval het andere dan de onder 1° bedoelde gassen betreft;
- b. 800 mg/m³ voor cokesovengas;
- c. 200 mg/m³ voor hoogovengas;
- d. 35 mg/m³ voor oxygas;
- e. 5 mg/m³ voor LPG;
- f. 35 mg/m³ voor andere dan de onder a tot en met e bedoelde gasvormige brandstoffen.

2. Een stookinstallatie voor aardgas met een thermisch vermogen van 7,5 MW of minder die uitsluitend gebruikt wordt voor het verhitten van water of stoom bij een druk niet hoger dan 1000 kiloPascal, zonder dat daarbij luchtvoorverwarming wordt toegepast, waarvoor op of na 15 september 1991 vergunning wordt verleend, wordt zodanig gebruikt dat de uitworp van stikstofoxiden met het rookgas niet meer bedraagt dan 175 mg/m³.

3. Een stookinstallatie voor gasvormige brandstoffen anders dan die bedoeld in het tweede lid, wordt zodanig gebruikt dat de uitworp van stikstofoxiden met het rookgas niet meer bedraagt dan 200 mg/m³.

4. In afwijking van het bepaalde in het tweede en derde lid bedraagt de ten hoogste toegestane uitworp van stikstofoxiden voor een stookinstallatie met betrekking waartoe vergunning is verleend vóór 1 augustus 1988, 350 mg/m³ zolang na die datum de combinatie van brander en vuurhaard niet door een andere is vervangen of daaraan wijzigingen zijn aangebracht die met nieuwbouw overeenkomen.

5. Een stookinstallatie voor gasvormige brandstoffen wordt zodanig gebruikt dat de uitworp van stof met het rookgas niet meer bedraagt dan:

- a. 20 mg/m³ voor cokesovengas, oxygas dan wel mengsels van deze gassen met hoogovengas;
- b. 10 mg/m³ voor hoogovengas, voor zover niet vermengd met cokesovengas of oxygas;
- c. 5 mg/m³ voor andere dan de onder a en b bedoelde gasvormige brandstoffen.

Artikel 16 wordt gewijzigd als volgt.

1. Onder vernummering van het vierde en vijfde lid tot vijfde en zesde lid wordt na het derde lid een lid ingevoegd, luidende:

4. In afwijking van het derde lid wordt bij een bestaand procesfornuis voor vloeibare brandstoffen de uitworp van stikstofoxiden met ingang van 1 januari 1989 beperkt door toepassing van voorzieningen die voor de betreffende installatie in overeenstemming zijn met de beste uitvoerbare technieken.

2. Na het zesde lid (nieuw) wordt een lid toegevoegd, luidende:

7. Van elk geval van het stoken van zware stookolie in de in het vijfde lid genoemde omstandigheden dient terstond melding te worden

gemaakt aan gedeputeerde staten die de vergunning voor de stookinstallatie hebben verleend.

M

Artikel 17 wordt gewijzigd als volgt.

Onder vernummering van de leden 2 tot en met 4 tot leden 4 tot en met 6 worden na het eerste lid twee leden ingevoegd, luidende:

2. In afwijking van het eerste lid bedraagt de toegestane uitworp van stikstofoxiden niet meer dan 175 mg/m³ voor een bestaande stookinstallatie voor aardgas met een thermisch vermogen van 7,5 MW of minder die uitsluitend wordt gebruikt voor het verhitten van water of stoom bij een druk niet hoger dan 1000 kiloPascal zonder dat daarbij luchtvoorverwarming wordt toegepast, zodra na 15 september 1991 de branders van die stookinstallatie zijn vervangen.

3. In afwijking van het eerste lid wordt bij een bestaand procesfornuis voor gasvormige brandstoffen de uitworp van stikstofoxiden met ingang van 1 januari 1989 beperkt door toepassing van voorzieningen die voor de betreffende installatie in overeenstemming zijn met de beste uitvoerbare technieken.

N

Artikel 18, tweede lid, wordt gewijzigd als volgt.

1. Onder vervanging van de aanduiding van onderdeel b door c wordt na onderdeel a een onderdeel ingevoegd, luidende:

b. met ingang van 15 september 1991 de concentratie aan zwaveldioxide gemiddeld over de rookgassen die afkomstig zijn van:

1°. de bestaande stookinstallaties niet meer dan 2500 mg/m³;

2°. de stookinstallaties waarvoor op of na 29 mei 1987 vergunning is verleend, niet meer dan 1000 mg/m³;

2. In onderdeel c (nieuw) wordt na «1 januari 1991» ingevoegd: , onverminderd het bepaalde onder b,.

3. In het derde, vierde en vijfde lid wordt «het tweede lid, onder b» telkens vervangen door: het tweede lid, onder c.

O

De titel van § 4 wordt vervangen door:

§ 4. *Emissie-eisen voor stikstofoxiden afkomstig van gasturbines, gasturbine-installaties, overige combinaties van gasturbines met andere stookinstallaties en zuigermotoren.*

P

In artikel 21, derde lid, wordt «artikel 13, eerste lid» vervangen door: artikel 13, derde lid.

Q

Aan artikel 22 wordt na het derde lid een lid toegevoegd, luidende:

4. Artikel 20 is op een gasturbine als bedoeld in het eerste lid niet van toepassing wanneer in de bijbehorende stookinstallatie in de omstandigheden bedoeld in artikel 12, zesde lid, of artikel 16, vijfde lid, zware stookolie wordt gestookt.

R

In artikel 23, tweede lid, wordt na «verleend» toegevoegd: of de zuigermotor na 31 december 1989 is vervangen.

S

Artikel 24 wordt vervangen door:

Artikel 24

Voor de toepassing van artikel 12, vierde lid, en 13, vierde lid, op een procesfornuis geldt in plaats van de in die artikelen genoemde datum de datum van 15 september 1991.

T

Artikel 25 wordt gewijzigd als volgt.

1. Het eerste lid wordt vervangen door:

1. Bij toepassing van artikel 12, derde lid, of 16, derde lid, op een stookinstallatie in de procesindustrie wordt, indien een vloeibare brandstof wordt gestookt met een stikstofgehalte van n procent en n is groter dan 0,3, de emissie-eis verhoogd door deze te vermenigvuldigen met de factor $(1,76 - 1,41e^{-2,06n})$, met dien verstande dat deze factor bij toepassing van artikel 12, derde lid, maximaal 1,5 bedraagt.

2. In het tweede lid wordt «zwarte stookolie» vervangen door: vloeibare brandstof.

U

Artikel 28 wordt gewijzigd als volgt.

1. In het eerste lid, onder a, wordt «17, derde lid, onder a» vervangen door: 17, vijfde lid, onder a.

2. Na het tweede lid worden onder vernummering van het derde lid tot zevende lid vier leden ingevoegd, luidende:

3. Gedeputeerde staten kunnen, de inspecteur gehoord, voor een stookinstallatie in de procesindustrie in de in het vijfde, en zesde lid aangegeven gevallen minder strenge eisen stellen voor zover naar hun oordeel bij de actuele stand van de techniek de stookinstallatie nog niet zodanig kan worden gebouwd, onderscheidenlijk aangepast of verbouwd, dat aan het bepaalde in genoemde artikelen kan worden voldaan.

4. De actuele stand van de techniek, bedoeld in het derde lid, dient mede te worden gezien in relatie tot het in het belang van het milieu verantwoorde gebruik van in de inrichting gegenereerde brandstoffen en voor zover het een procesfornuis betreft, de voor het proces noodzakelijke wijze van bedrijven van dat procesfornuis.

5. Voor een stookinstallatie in een raffinaderij voor destillatie- en omzettingsresiduen afkomstig van ruwe aardolie, waarvan het aandeel gasvormige brandstoffen minder bedraagt dan 50 procent, en waarvoor op of na 29 mei 1987 vergunning is verleend, kan een minder strenge eis worden gesteld dan met toepassing van artikel 9, eerste lid, en de krachtens artikel 12, derde lid, juncto artikel 25, eerste lid, geldende eisen en de in artikel 13, derde, vierde of vijfde lid, onder c, gestelde eisen, maar niet minder streng dan:

a. voor stikstofoxiden: 450 mg/m³;

b. voor stof, bij een asgehalte van de brandstof van meer dan 0,06%: 100 mg/m³ en bij een asgehalte van de brandstof van 0,06% of minder: 50 mg/m³.

6. Voor een andere stookinstallatie dan bedoeld in het vijfde lid, waarvoor op of na 1 augustus 1988 vergunning is verleend, kan een minder strenge eis gesteld worden dan de krachtens artikel 12, derde lid, juncto artikel 25, eerste lid, geldende eisen en de in artikel 13, derde lid, gestelde eis, maar niet minder streng dan 450 mg/m³ bij gebruik van vloeibare brandstoffen en 350 mg/m³ bij gebruik van gasvormige brandstoffen.

V

Artikel 29 wordt gewijzigd als volgt.

1. Onderdeel c komt te luiden:
  - c. het bepaalde in artikel 5a, 16, vierde lid, en 17 derde lid;
2. In onderdeel d wordt «artikel 37, derde lid» vervangen door: artikel 37, eerste lid.

W

Artikel 30, tweede lid, onder b, wordt vervangen door:

b. de artikelen 38 tot en met 42 niet van toepassing op de meting van concentraties aan stikstofdioxide bij bestaande procesfornuizen.

X

Artikel 31 wordt gewijzigd als volgt.

1. In het tweede lid, onder b, komt de zinsnede «als bedoeld in artikel 13, derde en vierde lid en artikel 17, tweede en derde lid,» te vervallen.
2. In het derde lid wordt «kolen en zware stookolie» vervangen door: brandstoffen.

Y

Artikel 33 wordt gewijzigd als volgt.

1. In het eerste lid wordt «het zwavelgehalte van de ingezette brandstof» vervangen door: het zwavelgehalte van elke ingezette brandstof en andere gegevens die noodzakelijk zijn om de uitwerp aan zwaveldioxide te berekenen.
2. Na het tweede lid wordt een lid toegevoegd, luidende:
3. Indien in een stookinstallatie waarop artikel 12, eerste lid, onder b, of zevende lid, dan wel 16, zesde lid, van toepassing is, zware stookolie wordt gestookt met een zwavelgehalte van niet meer dan 1%, is aan de in genoemde artikelen gestelde emissie-eis voldaan en kan in afwijking van het bepaalde in het eerste lid worden volstaan met registratie van het zwavelgehalte van genoemde brandstof.

Z

Artikel 34 wordt vervangen door:

Artikel 34

1. Indien de concentratie aan zwaveldioxide in rookgas wordt bepaald door middel van continue meting, geldt een emissie-eis als in acht genomen, indien in een kalenderjaar:
  - a. geen kalendermaandgemiddelde de waarde van de emissie-eis te boven gaat en

b. 97% van alle 48-uursgemiddelden niet hoger ligt dan 110% van de waarde van de emissie-eis.

2. Voor de toepassing van het eerste lid worden meetuitkomsten verkregen tijdens perioden als bedoeld in artikel 7, eerste lid, onder a, alsmede tijdens het opstarten en stilleggen niet meegerekend.

AA

Artikel 37 wordt gewijzigd als volgt.

1. Het eerste lid wordt vervangen door:

1. Indien de uitwerp aan zwaveldioxide van een stookinstallatie die onderdeel uitmaakt van een raffinaderij, uitsluitend wordt bepaald door het zwavelgehalte van de ingezette brandstoffen en geen rechtstreekse continue meting van de concentratie aan zwaveldioxide in het rookgas plaatsvindt, dienen de aard en de gebruikte hoeveelheden van elk van de ingezette brandstoffen, het zwavelgehalte daarvan en andere gegevens die noodzakelijk zijn om de uitwerp aan zwaveldioxide te kunnen berekenen, te allen tijde bekend te zijn.

2. Het derde, vierde en vijfde lid worden vervangen door:

3. De gegevens bedoeld in het eerste lid, dienen te worden opgenomen in een register.

4. De concentratie aan zwaveloxiden van de onderscheiden delen van een raffinaderij als bedoeld in artikel 18, tweede lid, onder b, dient te worden berekend aan de hand van de met toepassing van het eerste en tweede lid verkregen gegevens, en, met ingang van 1 januari 1991 voor de vaststelling van de concentraties bedoeld in artikel 18, tweede lid, onder c, mede aan de hand van gegevens inzake de uitwerp van zwaveloxiden afkomstig van de omzetting van zwavelwaterstof in zwavel.

5. Aan de onderscheiden emissie-eisen bedoeld in artikel 18, tweede lid, onder a, b, onder 1°, en c, is voldaan, indien geen 24-uursgemiddelde, berekend overeenkomstig het vierde lid, de waarde van de toepasselijke emissie-eis te boven gaat.

3. Na het vijfde lid wordt een lid toegevoegd, dat luidt:

6. Aan de emissie-eis, bedoeld in artikel 18, tweede lid, onder b, onder 2°, is voldaan, indien in een kalenderjaar van de meetuitkomsten berekend overeenkomstig het vierde lid:

a. geen kalendermaandgemiddelde de waarde van de emissie-eis te boven gaat en

b. 97% van alle 48-uursgemiddelden niet hoger ligt dan 110% van de waarde van de emissie-eis.

BB

Het derde en vierde lid van artikel 38 worden vervangen door:

3. Indien de concentratie aan stikstofoxiden wordt bepaald door middel van continue meting bij een stookinstallatie als bedoeld in het eerste lid, geldt de emissie-eis als in acht genomen, indien:

a. geen kalendermaandgemiddelde de waarde van de emissie-eis te boven gaat, en

b. 95% van alle 48-uursgemiddelden niet hoger ligt dan 110% van de emissie-eis.

4. Voor de toepassing van het derde lid worden meetuitkomsten verkregen tijdens perioden als bedoeld in artikel 8, eerste lid, alsmede tijdens het opstarten en stilleggen, niet meegerekend.

CC

Na artikel 38 wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 38a

Indien in een stookinstallatie als bedoeld in artikel 13, tweede lid, of in een stookinstallatie waarop artikel 17, tweede lid, van toepassing is, uitsluitend branders zijn geïnstalleerd, die behoren tot een type dat, blijkens keuring door een door Onze Minister aan te wijzen instantie, bij toepassing in zo'n stookinstallatie ertoe leidt dat de uitworp van stikstof-oxiden voldoet aan de gestelde eis, is aan het bepaalde in de artikelen 13, tweede lid, of 17, tweede lid, voldaan en blijft artikel 38, eerste lid, buiten toepassing.

DD

Artikel 39, eerste lid, onderdeel a, komt te luiden:

a. continue meting, indien ter bestrijding van de uitworp van stikstof-oxiden met het rookgas injectie van water, stoom of een ander inert materiaal wordt toegepast, dan wel voor zover het een stookinstallatie betreft waarvoor op of na 29 mei 1987 vergunning is verleend, indien het thermisch vermogen 300 MW of meer is;

EE

In artikel 40, tweede lid, wordt «opstarten en afregelen» vervangen door: opstarten en stilleggen.

FF

Na artikel 42 wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 42a

1. Indien een zuigermotor waarin uitsluitend aardgas wordt gestookt, behoort tot een type dat blijkens keuring door een door Onze Minister aan te wijzen instantie met betrekking tot de uitworp van stikstofoxiden voldoet aan de in artikel 23 gestelde eis voor de categorie waartoe dat type behoort en de zuigermotor wordt gedreven conform de bedrijfsvoorschriften van de leverancier voor dat type, is aan het bepaalde in artikel 23 voldaan en blijft artikel 39, derde lid, buiten toepassing.

2. De juiste afstelling van de motor voor de wijze van drijven, bedoeld in het eerste lid, dient bij onderhoudsbeurten te worden gecontroleerd, hetgeen dient te blijken uit een verslag van de uitgevoerde onderhoudsbeurten.

GG

Artikel 43 wordt vervangen door:

Artikel 43

1. Voor de bepaling van de concentratie aan stof in rookgas zijn de artikelen 31, eerste en tweede lid, 32, eerste lid, aanhef en onder a, en tweede lid, 33, 34, 35 en 36, alsmede bij gebruik van gasvormige brandstoffen de artikelen 31, derde lid, en 32, eerste lid, aanhef en onder b, van overeenkomstige toepassing.

2. Aan het bepaalde in artikel 13, vijfde lid, aanhef en onder c, en aan het bepaalde in artikel 33 is voldaan, indien in een stookinstallatie waarop vorengenoemd artikelonderdeel van toepassing is, uitsluitend aardgas wordt gestookt.

HH

Na artikel 43 wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 43a

1. Indien continue meting van de concentratie aan zwaveldioxide onderscheidenlijk stikstofoxiden in rookgas van een stookinstallatie plaatsvindt, dient de per dag uitgeworpen massahoeveelheid zwaveldioxide, onderscheidenlijk stikstofoxiden dagelijks te worden vastgesteld en opgeteld bij de hoeveelheid die in de voorafgaande dagen van het kalenderjaar is uitgeworpen. De vaststelling geschiedt mede op basis van het rookgasdebiet.

2. Indien de concentratie aan zwaveldioxide onderscheidenlijk stikstofoxide in rookgas van een stookinstallatie niet continu wordt gemeten, dient na afloop van elk kalenderjaar een raming van de totale uitgeworpen massahoeveelheid aan zwaveldioxide, onderscheidenlijk stikstofoxide te worden opgesteld.

3. Vóór 1 maart van elk kalenderjaar worden de op grond van het eerste en tweede lid vastgestelde gegevens met betrekking tot de in het afgelopen kalenderjaar totaal uitgeworpen massahoeveelheid zwaveldioxide en stikstofoxiden aan gedeputeerde staten die de vergunning hebben verleend, toegezonden.

II

In artikel 46, eerste lid, wordt «stookinstallaties» vervangen door: «stookinstallaties voor zware of lichte stookolie» en wordt «artikel 12, eerste en tweede of zesde lid, of artikel 16, eerste en tweede of vijfde lid» vervangen door: artikel 12, eerste en tweede of zevende lid, of artikel 16, eerste en tweede of zesde lid,.

JJ

Artikel 48 wordt gewijzigd als volgt.

1. In het eerste lid wordt «artikel 16, vijfde lid» vervangen door: artikel 16, zesde lid,.

2. In het tweede lid wordt «artikel 16, vierde lid,» vervangen door: artikel 16, vijfde lid,.

KK

Na artikel 48 worden twee artikelen ingevoegd, luidende:

Artikel 48a

Voor een stookinstallatie anders dan een procesfornuis waarop dit besluit van toepassing is als gevolg van de wijziging van het thermisch vermogen van 75 MWth in 50 MWth, genoemd in artikel 1, onder d, van het Inrichtingenbesluit artikel 19, eerste lid, Wet inzake de luchtverontreiniging (Stb. 1972, 294), geldt:

a. voor de toepassing van artikel 11, derde juncto vierde lid, artikel 12, vierde lid, en 13, vierde lid, in plaats van de aldaar genoemde datum, de datum van 15 september 1991;

b. artikel 16, derde lid en artikel 17, eerste lid, niet;

c. voor de toepassing van artikel 20, vierde lid, in plaats van de datum van 31 december 1989, de datum van 14 september 1991;

d. in afwijking van de in artikel 16, zesde lid, en in artikel 20, vijfde lid, vastgestelde ingangsdata, een ingangsdatum van 15 september 1991.

Artikel 48b

De eisen met betrekking tot:

- a. zwaveldioxide, stikstofoxiden en stof voor stookinstallaties voor vaste brandstoffen anders dan kolen;
- b. zwaveldioxide en stof voor stookinstallaties voor vloeibare brandstoffen anders dan zware stookolie;
- c. zwaveldioxide voor stookinstallaties voor gasvormige brandstoffen als bedoeld in artikel 13, eerste lid, onder e en f, en met betrekking tot stof voor stookinstallaties voor gasvormige brandstoffen als bedoeld in artikel 13, vijfde lid, onder b en c;
- d. stikstofoxiden voor procesfornuizen;
- e. zwaveldioxide, stikstofoxiden en stof voor stookinstallaties als bedoeld in artikel 48a, voor zover niet vallend onder a tot en met d; gelden voor een stookinstallatie waarvoor na 28 mei 1987 maar voor 15 september 1991 vergunning is verleend met ingang van laatstbedoelde datum.

ARTIKEL II

Het Inrichtingenbesluit artikel 19, eerste lid, Wet inzake de luchtverontreiniging² wordt gewijzigd als volgt.

In artikel 1, onder d, wordt «75 MW» vervangen door: 50 MW.

ARTIKEL III

Met betrekking tot inrichtingen waarop eerst ingevolge het in werking treden van artikel II artikel 20 van de Wet inzake de luchtverontreiniging van toepassing wordt:

- a. geldt indien vóór dat in werking treden voor de inrichting een aanvraag om een vergunning krachtens de Hinderwet (Stb. 1981, 410) of om een vergunning als bedoeld in artikel 9, derde lid, van de Mijnwet 1903 (Stb. 1904, 73) is ingediend, maar op deze aanvraag bij dat in werking treden nog niet is beslist, deze aanvraag tevens als een aanvraag om een vergunning op grond van laatstgenoemde wet doch kan zij tot aan de krachtens deze wet te nemen beslissing mede in die hoedanigheid worden behandeld op de voet van hetgeen op grond van de Hinderwet, onderscheidenlijk de Mijnwet 1903, ten aanzien van die aanvraag bij haar indiening gold;
- b. is het in onderdeel a bepaalde van overeenkomstige toepassing indien op het in de aanhef bedoelde tijdstip wel reeds op de aanvraag is beslist, doch de beslissing een weigering van de gevraagde vergunning inhoudt en nog niet onherroepelijk is geworden;
- c. wordt een exemplaar van de aanvraag om een vergunning krachtens de Hinderwet, als bedoeld onder a, en van de op deze aanvraag betrekking hebbende stukken door het orgaan dat de aanvraag heeft ontvangen, ambtshalve aan gedeputeerde staten toegezonden ter behandeling en beslissing, dan wel na behandeling ter beslissing, tenzij de aanvraag bij hen is ingediend;
- d. wordt een exemplaar van de aanvraag om een vergunning krachtens de Mijnwet 1903, als bedoeld onder a, en van de daarop betrekking hebbende stukken door het orgaan dat de aanvraag heeft ontvangen ambtshalve aan gedeputeerde staten toegezonden ter behandeling en beslissing, dan wel na behandeling ter beslissing, voor zover gedeputeerde staten op zodanige aanvraag krachtens artikel 20 van de Wet inzake de luchtverontreiniging moeten beslissen.

ARTIKEL IV

Het Besluit zwavelgehalte brandstoffen (Stb. 1988, 415) wordt gewijzigd als volgt.

Het derde lid van artikel 2 wordt vervangen door:

3. Voor zover bij of krachtens het Besluit emissie-eisen stookinstallaties Wet inzake de luchtverontreiniging (Stb. 1987, 164) dan wel bij een algemene maatregel van bestuur krachtens artikel 2a van de Hinderwet (Stb. 1981, 410) gestelde eisen met betrekking tot de uitworp van zwaveloxiden als gevolg van het gebruik van een bepaalde brandstof op een stookinstallatie van toepassing zijn, geldt de in artikel 1, eerste lid, voor de desbetreffende brandstof gestelde eis niet.

ARTIKEL V

De tekst van het Besluit emissie-eisen stookinstallaties Wet inzake de luchtverontreiniging wordt door Onze Minister van Justitie in het Staatsblad geplaatst.

ARTIKEL VI

Dit besluit treedt in werking met ingang van de tweeëndertigste dag na de datum van uitgifte van het Staatsblad waarin het is geplaatst, met uitzondering van artikel I, onderdeel F, en voor bestaande stookinstallaties de onderdelen Z, BB, HH, die in werking treden met ingang van 1 januari 1992.

Lasten en bevelen dat dit besluit met daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat daarvan afschrift zal worden gezonden aan de Raad van State.

's-Gravenhage, 5 juli 1991

Beatrix

De Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer,
J. G. M. Alders

Uitgegeven de zestiende juli 1991

De Minister van Justitie,
E. M. H. Hirsch Ballin

¹ Gewijzigd bij besluit van 18 oktober 1988, Stb. 495.

² Gewijzigd bij besluit van 28 december 1977, Stb. 709.

Het advies van de Raad van State is openbaar gemaakt door terinzagelegging bij het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer. Tevens zal het advies met de daarbij ter inzage gelegde stukken worden opgenomen in het bijvoegsel bij de Nederlandse Staatscourant van 13 augustus 1991

ALGEMEEN

Hoofdstuk 1. Inleiding

Sinds de inwerkingtreding van het Besluit emissie-eisen stookinstallaties Wet inzake de luchtverontreiniging (Stb. 1987, 164) (hierna te noemen Bees WLV) heeft zich een aantal ontwikkelingen voorgedaan die nopen tot wijziging van het Bees WLV. Die ontwikkelingen zijn: de afronding van het onderzoek naar de NO_x -emissies van procesfornuizen (Publikatiereeks Lucht nr 75/1988), de totstandkoming van de EG-richtlijn inzake de beperking van emissies van bepaalde verontreinigende stoffen in de lucht door grote stookinstallaties (88/609 EEG, PbEG L 336) (hierna te noemen de EG-richtlijn) en de totstandkoming van het Besluit emissie-eisen stookinstallaties Hinderwet (Stb. 1990, 197) (hierna te noemen Bees HW), waarin onder meer een specifieke regeling voor kleine aardgasgestookte installaties is opgenomen die in het Bees WLV ontbreekt. Een volgende wijziging van het Bees WLV, met name op het punt van de hoogte van de NO_x -emissies, is in voorbereiding. Die herziening is noodzakelijk ter verwezenlijking van de voor het jaar 2000 in het Bestrijdingsplan verzuring gestelde tussendoelstellingen voor emissiereductie met het oog op de bestrijding van de verzuring. Voor de in het onderhavige besluit te regelen onderwerpen kan op die wijziging echter niet worden gewacht, met name niet in verband met de EG-richtlijn. Voor reeds opgerichte stookinstallaties die onder de EG-richtlijn vallen en die voor het eerst met een emissie-eis worden geconfronteerd, moet een overgangstermijn worden gegeven.

De wijzigingen die in dit besluit zijn opgenomen, betreffen: kwantitatieve eisen voor de NO_x -emissies van procesfornuizen waarvoor na in werkingtreding van het Bees WLV vergunning is verleend, ter vervanging van de tot nu toe geldende regeling van artikel 24, tweede lid, die kwalitatief van aard was en een voorlopig karakter droeg, een aantal aanpassingen ter uitvoering van de EG-richtlijn en opnemng van eenzelfde regeling voor kleine aardgasgestookte ketels en voor gasmotoren als in het Bees HW ter voorkoming van een onnodige discrepantie tussen beide besluiten.

In het onderhavige besluit is ook een wijziging van het Inrichtingenbesluit artikel 19, eerste lid, Wet inzake de luchtverontreiniging (Stb. 1972, 294) opgenomen. De grens voor het geïnstalleerd thermisch vermogen, waarbij een inrichting onder de Wet inzake de luchtverontreiniging (Stb. 1981, 411) komt te vallen (en dus niet meer wat betreft het luchtverontreinigingsaspect onder de Hinderwet (Stb. 1981, 410) valt) is daarbij verlaagd van 75 naar 50 MW. Met deze verlegging van de scheidslijn tussen inrichtingen die onder de Wet inzake de luchtverontreiniging vallen en inrichtingen die onder de Hinderwet vallen, wordt bereikt dat de EG-richtlijn die betrekking heeft op stookinstallaties met thermisch vermogen van 50 MW of meer, niet in het Bees HW behoeft te worden verwerkt. Zou dat wel nodig zijn, dan zou dat een zeer ingrijpende wijziging van laatstgenoemd besluit hebben betekend. Immers de werkingssfeer daarvan is tot nu toe bewust beperkt gebleven tot stookinstallaties voor kolen (SO_2 , NO_x en stof), zware stookolie (NO_x) en aardgas (NO_x). De EG-richtlijn heeft daarentegen betrekking op alle vaste, vloeibare en gasvormige brandstoffen, terwijl ook in alle gevallen SO_2 -, NO_x - en stofeisen zijn gesteld. Mocht er in de toekomst een EG-richtlijn voor stookinstallaties kleiner dan 50 MW_{th} totstandkomen, dan is verwerking van zodanige richtlijn in het Bees HW voldoende. Het

verleggen van de scheidslijn tussen inrichtingen die onder de Wet inzake de luchtverontreiniging vallen en inrichtingen die onder de Hinderwet vallen, zal in de praktijk van de vergunningverlening weinig betekenen. Naar schatting vallen ca. 20 bedrijven in de categorie waarin stookinstallaties met een gezamenlijk thermisch vermogen van 50 tot 75 MW staan opgesteld. Het overgrote deel daarvan valt echter reeds op andere gronden onder het regime van de Wet inzake de luchtverontreiniging. Als gevolg van de wijziging van het Inrichtingenbesluit, zullen dan ook slechts zeer weinig bedrijven van het regime van de Hinderwet naar het regime van de Wet inzake de luchtverontreiniging overgaan. Vooruitlopend op de hiervoor besproken wijziging van het inrichtingenbesluit, is de werkingssfeer van het Bees-HW beperkt tot stookinstallaties die zijn opgesteld in inrichtingen die onder de Hinderwet vallen, waarin het totaal opgestelde thermisch vermogen minder dan 50 MW is. Hierdoor is de noodzaak van een sterk gecompliceerde overgangsregeling voorkomen.

Het ontwerp voor het wijzigingsbesluit is in de Staatscourant van 31 juli 1989, nr 146, voorgepubliceerd ter voldoening aan het bepaalde in artikel 88, derde lid, van de Wet inzake de luchtverontreiniging. De Centrale raad voor de milieuhygiëne is de gelegenheid geboden over het ontwerp advies uit te brengen. De naar aanleiding van de voorpublicatie ingekomen wensen en bezwaren zijn aan de centrale raad toegezonden. De centrale raad heeft bericht geen aanleiding te vinden tot het uitbrengen van een advies. De ingekomen wensen en bezwaren hebben op een enkel punt tot wijziging van het ontwerp-besluit geleid. De nota van toelichting is waar blijkens de commentaren sprake was van onduidelijkheden, verhelderd en uitgebreid.

Niet is voldaan aan verzoeken tot tussentijdse verruiming van de bevoegdheden van gedeputeerde staten tot het stellen van scherpere eisen. Zoals hiervoor is opgemerkt, dient voor de uitvoering van de in het Bestrijdingsplan verzuring gestelde doelstellingen voor emissiereductie het Bees WLV te worden herzien. Het is de bedoeling daarbij ook te bezien of de bevoegdheden van de vergunningverlener aanpassing behoeven.

In de artikelsgewijze toelichting wordt ingegaan op de resultaten van het NO_x-onderzoek procesfornuizen en de keuzen die op grond daarvan zijn gedaan. Hierna wordt nog kort ingegaan op de wijzigingen waartoe invoering van de EG-richtlijn noodzaakt en op de in het kader van het Bees HW ingevoerde mogelijkheid van een produktkeur.

Hoofdstuk 2. EG-richtlijn

De EG-richtlijn verplicht de lidstaten programma's op te stellen voor de beperking van SO₂- en NO_x-emissies afkomstig van bestaande stookinstallaties en stelt daarnaast voor nieuwe stookinstallaties van 50 MW_{th} of meer emissie-eisen van SO₂, NO_x en stof vast bij gebruik van vaste, vloeibare of gasvormige brandstoffen. Nieuwe stookinstallaties in de zin van de EG-richtlijn zijn de stookinstallaties waarvoor een eerste bouwvergunning of, bij gebreke van een dergelijke procedure, de eerste bedrijfsvergunning op of na 1 juli 1987 is verleend. In het Bees WLV zijn nieuwe stookinstallaties niet gedefinieerd. Wel kunnen als zodanig worden beschouwd stookinstallaties die niet onder het begrip «bestaande stookinstallaties» vallen, dus de stookinstallaties waarvoor op of na 29 mei 1987 vergunning is verleend. Deze omschrijving is iets ruimer dan die in de EG-richtlijn. De EG-richtlijn belet niet dat een ruimere categorie stookinstallaties als «nieuw» wordt aangemerkt. Ook in de praktijk maakt dat voor zover bekend geen verschil. Zoals hierna is uiteengezet, zijn slechts de EG-NO_x-eisen voor kolengestookte installaties strenger dan de eisen ingevolge het «oude» Bees WLV. Kolenstook vindt vooral in de electriciteitssector plaats, in de industrie komt kolenstook nauwelijks

voor. In de betrokken maand is er geen vergunning verleend voor een elektriciteitscentrale.

De wijzigingen die samenhangen met de richtlijn, gaan dus niet in voor stookinstallaties waarvoor op of na 1 juli 1987 vergunning is verleend, maar voor stookinstallaties waarvoor op of na 29 mei van dat jaar dat het geval is.

Op de overige punten is de definitie van bestaande stookinstallatie evenmin aangepast aan die in de EG-richtlijn. Het gaat om de beperking, dat een bestaande stookinstallatie, zodra na de datum van vergunningverlening «de combinatie van brander en vuurhaard door een andere is vervangen of aan die combinatie wijzigingen zijn aangebracht die met nieuwbouw overeenkomen» de stookinstallatie niet meer als bestaand wordt aangemerkt. Nu de argumenten voor opnemng van deze elementen nog steeds gelden en de EG-richtlijn niet belet, dat een ruimere categorie stookinstallaties in feite als «nieuw» wordt aangemerkt, zijn deze in de definitie gehandhaafd.

Aanpassing van het Bees WLV aan de EG-richtlijn betekent dat voor alle stookinstallaties, waarvoor na 28 mei 1987 vergunning is verleend, voor alle brandstoffen emissie-eisen met betrekking tot SO₂, NO_x en stof gelden. Dit betekent invoering van stoffeisen voor vloeibare en gasvormige brandstoffen. Tot nu gold alleen voor kolen en voor mengsels van hoogovengassen een stoffeis. Het betekent ook invoering van SO₂-eisen voor andere brandstoffen dan kolen, zware stookolie, hoogovengassen en raffinaderijgassen. De uitzonderingsregeling van artikel 2, derde lid, van het Besluit zwavelgehalte brandstoffen (Stb. 1988, 415) is daaraan aangepast. De bepaling in artikel 1, eerste lid, van dat besluit inzake het zwavelgehalte van een brandstof geldt niet, indien op grond van het Bees WLV of het Bees HW een SO₂-emissie-eis geldt.

Veel eisen van het Bees WLV zijn scherper dan die van de EG-richtlijn, of gelden bij een kleiner thermisch vermogen. Deze eisen behoeven niet te worden aangepast, aangezien de lidstaten scherpere eisen dan die welke moeten gelden op grond van de EG-richtlijn, mogen stellen. In een aantal andere gevallen zijn de eisen gelijk en slechts in één geval, stelde het Bees WLV een minder scherpe eis dan de EG-richtlijn. Het gaat hier om de eis van 800 mg/m³ NO_x bij nieuwe kolengestookte installaties, waarvoor vóór 1 augustus 1988 vergunning is verleend. Voor deze installaties wordt de NO_x-emissie-eis aangescherpt tot het EG-niveau van 650 mg/m³.

Hieronder is voor de achtereenvolgende artikelen van de richtlijn de wijze van implementatie aangegeven. Uitgegaan is van de tekst van het Bees WLV, zoals die luidt na wijziging door het onderhavige besluit.

Artikelen EG-richtlijn

Artikel 1

Door de wijziging van het Inrichtingenbesluit artikel 19, Wet inzake de luchtverontreiniging vallen alle stookinstallaties van 50 MWth of meer onder het Bees WLV.

Artikel 2

definities onder:

1, 2 en 3: zie artikel 1, onder k en l, en artikel 4 Bees WLV

4: zie artikel 1, onder v, Bees WLV.

5: zie artikel 3 Bees WLV.

6: zie artikel 1, eerste lid, van de Wet inzake de luchtverontreiniging.

Indien stookinstallaties bestemd voor de verbranding van chemische afvalstoffen of van huishoudelijke of daarmee gelijkgestelde afvalstoffen onder de WLV zouden vallen, zijn deze ingevolge artikel 2, onder b, 6°, van het Bees WLV uitgesloten. Stookinstallaties waarin uit huisvuil vervaardigde brandstoffen worden verbrand, zijn ingevolge artikel 2, onder b, aanhef uitgezonderd.

7: 1° alinea: zie artikel 1, onder l, Bees WLV juncto artikel 1, eerste lid, van de Wet inzake de luchtverontreiniging (de definitie van brandstoffen);

2° en 3° alinea: zie artikel 2 Bees WLV.

4° alinea: zuigermotoren en gasturbines zijn niet uitgesloten van het Bees WLV.

5° alinea: zie artikel 6 van het Bees WLV.

8: dit begrip is niet gedefinieerd. Voor stookinstallaties waarin gelijktijdig twee of meer brandstoffen worden gestookt, geldt artikel 9 van het Bees WLV dat mede uitvoering geeft aan het bepaalde in artikel 9, eerste lid, van de EG-richtlijn. Voor stookinstallaties waarin beurtelings verschillende brandstoffen worden gebruikt gelden de emissie-eisen bij gebruik van de betreffende brandstoffen. Slechts bij incidentele oliestook is daarop, zoals ook de EG-richtlijn toelaat in artikel 9, vierde lid, een uitzondering gemaakt.

9 en 10: zie artikel 1, onder m. De datum van inwerkingtreding van het Bees WLV is 29 mei 1987. Alle stookinstallaties die niet als bestaand kunnen worden aangemerkt, dus de stookinstallaties waarvoor op of na 29 mei 1987 vergunning is verleend, vallen onder een categorie die in feite overeenkomt met de categorie nieuwe stookinstallaties in de zin van de EG-richtlijn.

Artikel 3

Bestrijding van de emissies bij bestaande stookinstallaties vindt in belangrijke mate plaats via het Bees WLV. In het Bestrijdingsplan Verzuring zijn de verdere maatregelen voor verdergaande reductie, ook bij bestaande stookinstallaties, aangegeven. In de volgende wijziging van het Bees WLV zullen deze worden verwerkt.

Artikel 4

Het Bees WLV heeft rechtstreekse werking. Degene, die de inrichting drijft dient aan het bepaalde in het besluit te voldoen (zie ook artikel 3 van het Bees WLV). De bij het besluit vastgestelde eisen behoeven dus niet in de vergunning te zijn opgenomen. Dat is wel vereist, indien de vergunningverlener van zijn bij het Bees WLV gegeven bevoegdheden tot afwijken gebruik maakt en een scherpere (zie artikel 27 van het Bees WLV) dan wel in een enkel geval een minder scherpe eis (zie artikel 28 van het Bees WLV) vaststelt. De bevoegdheid tot het vaststellen van een minder scherpe eis voor stookinstallatie waarop de EG-richtlijn ziet, is alleen gegeven, in gevallen waarin het Bees WLV een scherpere eis dan de EG voorschrijft. Tevens is vastgelegd, dat een minder scherpe eis niet het door de EG vastgestelde niveau mag overschrijden.

Artikel 5

Lid 1 en 2

Van de mogelijkheden, die deze bepalingen bieden is geen gebruik gemaakt.

Artikel 6

Niet van toepassing op de Nederlandse situatie.

Artikel 7

1^e alinea: Op grond van artikel 28 van de Wet inzake de luchtverontreiniging kan de vergunningverlener alle nodige voorschriften aan de vergunning verbinden. Op grond van artikel 29 Bees WLV kan de vergunningverlener omtrent de in dat besluit geregelde onderwerpen nadere eisen stellen voor het goed functioneren van een stookinstallatie.

2^e alinea: Van de mogelijkheden van dit artikelonderdeel is geen gebruik gemaakt. De bevoegdheden van de vergunningverlener tot het stellen van een minder strenge eis voor enkele categorieën nieuwe stookinstallaties zijn beperkt tot een bovengrens die ligt op het EG-niveau.

Artikel 8

lid 1: zie artikel 7 en 8 Bees WLV

lid 2: zie artikel 46 Bees WLV

lid 3: zie artikel 12, zesde, zevende en achtste lid Bees WLV

Artikel 9

lid 1: zie artikel 9 Bees WLV

lid 2: voor de uitworp van stikstofoxiden en stof geldt voor deze stookinstallaties eveneens artikel 9 Bees WLV.

lid 3: zie artikel 18, tweede lid, Bees WLV.

lid 4: het in dit lid bepaalde geldt ook ingevolge het Bees WLV. De enige uitzondering daarop is de bepaling die uitvoering geeft aan artikel 8 van de richtlijn.

Artikel 10

Ingevolge artikel 28 van de Wet inzake de luchtverontreiniging verbindt de vergunningverlener aan de vergunning alle voorschriften die nodig zijn in het belang van het voorkomen en beperken van luchtverontreiniging. Zie ook artikel 5a Bees WLV.

Artikel 11

Bij uitbreiding van een nieuwe stookinstallatie geldt, zodra een bepaalde vermogensgrens wordt overschreden, de eis die gerelateerd is aan die vermogensgrens. De uitbreiding behoeft dus niet per sé 50 MW te bedragen.

Artikel 12

Bij brief van 30 augustus 1990, PV 26825, is door de Nederlandse regering aan de Europese Commissie gemeld, dat de Nederlandse wetgeving op zo kort mogelijke termijn in overeenstemming zal worden gebracht met Richtlijn 85/337/EEG inzake de milieu-effectbeoordeling van bepaalde openbare en particuliere projecten.

Artikel 13

Zie hoofdstuk 4 van het Bees WLV en de Regeling meetmethoden emissie-eisen stookinstallaties Wet inzake de luchtverontreiniging.

Artikel 14 en bijlage IX, onderdelen B en C:

zie artikel 43a en 44 Bees WLV.

Artikel 15

lid 1: zie artikel 34, 37, zesde lid, 38, derde lid, en 43.

lid 2: zie artikel 36, 37, vijfde lid, 38, eerste lid en 43.

lid 3: niet van toepassing.

Artikel 16

lid 1, eerste alinea: zie de bij artikel 3 gemaakte opmerkingen.

Hoofdstuk 3. Produktkeur voor kleine stookinstallaties voor aardgas

Onder het Bees HW vallen vele kleine aardgasgestookte installaties. Bij al deze installaties zou een NO_x -meting dienen te worden uitgevoerd om te controleren of aan de NO_x -emissie-eis wordt voldaan. Omdat betrouwbare NO_x -metingen in de praktijk kostbaar zijn, is ten tijde van de totstandkoming van het Bees HW door het VEG-instituut onderzocht of er mogelijkheden zijn voor invoering van een produktkeur met betrekking tot de uitworp van stikstofdioxide van kleine ketels en gasmotoren. Uit het onderzoek is gebleken, dat voor een bepaalde categorie aardgasgestookte ketels met thermisch vermogen niet groter dan 7,5 MW de brander bepalend is voor de NO_x -uitworp. De gemeten niveaus van de NO_x -uitworp van de onderzochte brander-ketelcombinaties lagen niet ver uit elkaar en bleken bovendien ver onder het niveau van de emissie-eis voor stookinstallaties waarvoor na 1 augustus 1988 vergunning is verleend te liggen. Op grond van de resultaten van het onderzoek is besloten in het Bees HW voor branders voor aardgasgestookte ketels voor de verwarming van water of stoom tot een druk niet hoger dan 10 bar, en met een thermisch vermogen van 7,5 MW of minder, de mogelijkheid van gebruikmaking van een produktkeur in te voeren. Tussen het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, het VEG-gasinstituut en de branderfabrikanten is overleg gaande over de uitvoering van de produktkeur. Afsproken is dat voor verlening van de produktkeur door het VEG-gasinstituut de NO_x -uitworp niet hoger mag zijn dan 150 mg/m^3 . Elke branderfabrikant is vrij voor typen branders al dan niet de NO_x -produktkeur aan te vragen. Ook elk bedrijf zal vrij zijn te kiezen voor toepassing van al dan niet goedgekeurde branders. Worden in een stookinstallatie die tot de bovenvermelde categorie behoort, uitsluitend goedgekeurde branders toegepast, dan is aan de NO_x -emissie-eis voldaan en is de meetverplichting niet van toepassing. Kiest een bedrijf niet voor goedgekeurde branders voor ketels van de hiervoor genoemde categorie, dan zal door middel van een afzonderlijke meting moeten worden aangetoond dat aan de emissie-eis is voldaan. Omdat een afzonderlijke meting in de praktijk onder minder gunstige omstandigheden geschiedt dan een keuring, is een emissie-eis voor ketels van bedoelde categorie van 175 mg/m^3 vastgesteld. Voor ketelinstallaties van 7,5 MW of minder die niet behoren tot de categorie waarvoor een produktkeuring van branders mogelijk is, blijft de emissie-eis 200 mg/m^3 .

In inrichtingen die onder de Wet inzake de luchtverontreiniging vallen, kunnen dezelfde stookinstallaties als in inrichtingen die onder de Hinderwet vallen, voorkomen. Daarom is besloten de regeling voor het gebruik van goedgekeurde branders ook in het Bees WLV op te nemen.

In overleg met het bedrijfsleven wordt nog onderzocht of voor bepaalde types aardgasgestookte zuigermotoren een produktkeur kan worden gehanteerd. Vooruitlopend hierop is voor zuigermotoren in het

Bees HW en nu ook in het Bees WLV de mogelijkheid voor een produktkeur opgenomen.

Zoals ook in de nota van toelichting van het Bees HW is vermeld, kunnen nieuwe inzichten betreffende de samenhang tussen brander, keteltype en NO_x-uitworp, alsmede nieuwe ontwikkelingen met betrekking tot NO_x-reductie, aanleiding zijn tot het wijzigen van met de produktkeur samenhangende vermogensgrenzen en eventuele normstelling.

Hoofdstuk 4. Dereguleringsstoets

Het onderhavige besluit houdt slechts wijzigingen in van bestaande regelingen, die geen wezenlijke veranderingen aanbrengen in de structuur van de regelingen of in de regeldichtheid op het terrein van de emissie-eisen voor stookinstallaties. Daarom is volstaan met de invulling van de beknopte vragenlijst.

In hoofdstuk 1. Inleiding is uiteengezet waartoe dit besluit strekt en waar er samenhang of overlapping zou kunnen zijn met andere bestaande of in voorbereiding zijnde regelingen. Voor de uitvoering en financiering van de regeling worden geen nieuwe organen in het leven geroepen. Evenmin worden voor de uitvoering van het besluit nieuwe bestuursinstrumenten in het leven geroepen. Uit het besluit vloeien geen lasten voort voor burger, overheid en non-profitinstellingen. Voor een enkel bedrijf kan invoering van het besluit bepaalde lasten met zich mee brengen. Dat zal alleen het geval zijn, indien een stookinstallatie wordt gebruikt die door wijziging van het Bees WLV met een emissie-eis wordt geconfronteerd, terwijl in de vergunning voor het bedrijf geen eis of een minder strenge eis is vastgelegd. Slechts in zo'n geval zal het bedrijf de stookinstallatie of de wijze van bedrijven daarvan, moeten aanpassen teneinde aan de bij het Bees WLV gestelde eis te voldoen. Personele gevolgen zijn van dit besluit niet te verwachten. Voor het justitieel apparaat vloeien geen gevolgen voort uit onderhavig besluit.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1

A

In de definitie van bestaande stookinstallatie is «het tijdstip van inwerkingtreding van het besluit» het essentiële element. Bedoeld is steeds de datum van inwerkingtreding van het oorspronkelijke besluit. Om misverstanden te voorkomen, wordt nu de bedoelde datum expliciet in de definitie opgenomen. Opgemerkt wordt nog, dat het steeds gaat om de datum waarop voor de oprichting van een installatie vergunning is verleend. Wijziging van een vergunning of verlening van een revisievergunning als zodanig hebben geen invloed op het aanmerken van een stookinstallatie als bestaand. Zoals uit de definitie blijkt, wordt een stookinstallatie niet meer als zodanig beschouwd, indien na de oprichting ingrijpende wijzigingen als in de definitie omschreven, zijn aangebracht.

Indien een reeds verleende vergunning toestaat dat een stookinstallatie wordt vervangen (bijvoorbeeld vervangen van een zuigermotor van een bepaald type of merk), zou er twijfel kunnen bestaan of er al dan niet sprake is van een bestaande stookinstallatie in de zin van dit besluit. Een dergelijke stookinstallatie dient niet als bestaand te worden aangemerkt. De wijziging van onderdeel m strekt er toe iedere twijfel daaromtrent weg te nemen.

Toevoeging van de definities van lichte stookolie en van vaste brandstoffen is noodzakelijk, nu deze begrippen in het onderhavige besluit worden gehanteerd.

De omschrijving van een procesfornuis komt overeen met die welke in het oude artikel 24 was opgenomen, zij het dat de beperking tot het gebruik van vloeibare of gasvormige brandstoffen achterwege is gelaten. Het gebruik van een bepaalde brandstof is niet relevant om vast te stellen of een stookinstallatie wel of niet een procesfornuis is.

De omschrijving van het rookgasdebiet is toegevoegd vanwege het bepaalde in artikel 43a. De definitie is overigens dezelfde als die welke in de Regeling meetmethoden emissie-eisen stookinstallaties Wet inzake de luchtverontreiniging (Stcrt. 1987, 83) wordt gehanteerd.

B

Stookinstallaties die blijkens de daarvoor verleende vergunning bestemd zijn voor de verbranding van in de inrichting vrijkomende chemische afvalstoffen (bijvoorbeeld een incinerator), zijn uitgesloten. Immers bij de algemene normstelling zoals deze in het Bees WLV is vastgelegd, kan geen rekening gehouden worden met de samenstelling van deze afvalstoffen. Artikel 2, onder 6, van de EG-richtlijn sluit dergelijke afvalstoffen, namelijk toxische of gevaarlijke afvalstoffen, eveneens uit. Opgemerkt wordt nog, dat het om de bestemming van de stookinstallatie gaat. Het verbranden van bijvoorbeeld kleine hoeveelheden afvalstromen in een stoomketel of procesfornuis, zoals bij de onderdelen S, T en U aan de orde gesteld, doet de betrokken stookinstallatie niet onder deze uitzondering vallen.

Stookinstallaties bestemd voor de verbranding van bedrijfsafvalstoffen die qua aard en samenstelling overeenkomen met huishoudelijke afvalstoffen zijn ook uitgezonderd. Als regel zullen deze stookinstallaties vergunningplichtig zijn op grond van de Afvalstoffenwet. Voor deze gevallen geldt de Richtlijn verbranden 1989, gebaseerd op artikel 6 van de Afvalstoffenwet. Het bestaan van WLV-stookinstallaties bestemd voor de verbranding van voornoemde eigen afvalstoffen is echter niet uit te sluiten. Ook is het mogelijk, dat brandstoffen vervaardigd uit bedrijfsafvalstoffen die qua aard en samenstelling overeenkomen met huishoudelijke afvalstoffen in WLV-stookinstallaties worden gestookt. Beide categorieën vallen onder de EG-richtlijnen ter vermindering van door nieuwe en bestaande installaties voor de verbranding van stedelijk afval veroorzaakte luchtverontreiniging (89/369/EEG Pb L 163 en 89/429/EEG Pb L 203). Ter uitvoering van deze richtlijnen zal een afzonderlijke algemene maatregel van bestuur worden uitgevaardigd. Deze zal ook van toepassing zijn op de hier genoemde categorieën van WLV-stookinstallaties. Die categorieën zijn daarom van dit besluit uitgezonderd. Het bevoegd gezag zou, zolang laatstbedoelde algemene maatregel van bestuur nog niet is vastgesteld, bij het verlenen van een vergunning in dergelijke gevallen eisen uit relevante bepalingen van de Richtlijn verbranden kunnen overnemen.

Uitgezonderd van het besluit zijn nu ook de kolenvergassingsinstallaties en installaties waarin kolengas wordt verstoofd. Beide installaties zijn als regel in één KV-STEG eenheid opgenomen. De normstelling in het Bees is niet toegespitst op deze bijzondere categorie installaties. Nu in Nederland binnen afzienbare tijd toepassing van kolenvergassing anders dan als experiment of als demonstratie van die techniek te voorzien valt, zal worden onderzocht of een specifiek op deze techniek toegespitste normstelling wenselijk is. In bijlage V van de EG-richtlijn is

evenmin een eis voor kolengas opgenomen. Wel is aangekondigd, dat de EG later specifieke eisen voor dat gas zal vaststellen.

C

In verband met de uitbreiding van de werkingssfeer van het besluit tot alle vaste brandstoffen dient ook een zuurstofpercentage voor de berekening van de uitworp ten gevolge van het gebruik van die brandstoffen te worden vastgesteld. Artikel 2, onder 3, van de EG-richtlijn stelt daarvoor 6 procent vast. In het besluit waren voor verschillende kolengestookte ketels verschillende zuurstofpercentages n.l. 5, 6 en 7 procent vastgesteld. Gekozen is nu voor één percentage voor alle vaste brandstoffen en alle ketels op het niveau van de EG-richtlijn.

D

In de vergunningpraktijk is al van meet af aan aandacht besteed aan de uit een oogpunt van volksgezondheid en milieu meest wenselijke hoogte van de schoorsteen. In de afgelopen jaren is de methode voor de berekening van de invloed van emissies op de luchtkwaliteit verder ontwikkeld, mede met het oog op handhaving van wettelijke luchtkwaliteitseisen. Zo beschikken de provincies nu over het Programmapakket Nationaal Model voor de verspreiding van Luchtverontreiniging door Inrichtingen, beter bekend als PLUIM. Met dit model kan de uit een oogpunt van volksgezondheid en milieu meest wenselijke hoogte van een schoorsteen worden berekend, gegeven de hoeveelheid te verwachten emissies. Opneming van artikel 5a wordt dan ook niet ingegeven door bezwaren uit de praktijk, maar door de noodzaak artikel 10 van de EG-richtlijn uit te voeren. Daarin is onder meer bepaald dat de bevoegde autoriteit er met name zorg voor draagt dat de schoorsteenhoogte zo wordt berekend dat er geen gevaar bestaat voor gezondheid en milieu. Deze bepaling zou het best door middel van een instructiebepaling gericht tot gedeputeerde staten kunnen worden uitgevoerd. Een dergelijke bepaling laat artikel 20a van de wet, dat beoogt rechtstreeks werkende eisen aan categorieën van inrichtingen te stellen, niet toe. Vandaar dat gekozen is voor artikel 5a met in artikel 29 de bevoegdheid omtrent het bepaalde in artikel 5a nadere eisen te stellen. Beoordeling van de hoogte van de schoorsteen zal dan ook, op dezelfde wijze als tot nu is gebeurd, in het kader van de vergunningverlening blijven plaatsvinden.

E

Artikel 2, onder punt 7, 5^e alinea, van de EG-richtlijn schrijft een optellingsregeling voor alle nieuwe stookinstallaties voor. In het besluit was alleen een optellingsregeling voor stookinstallaties voor zware stookolie opgenomen. In de gewijzigde tekst van artikel 6 is de oude regeling uit het besluit gecombineerd met de EG-regeling. Voor bestaande stookinstallaties verandert er dus niets. Voor nieuwe stookinstallaties voor zware stookolie is de regeling eveneens ongewijzigd. Alle andere nieuwe stookinstallaties worden nu ook bij de optellingsregeling betrokken. Uitzonderd zijn de afzonderlijke gasturbines, de gasturbine-installaties en de zuigermotoren. De EG-richtlijn heeft ingevolge artikel 2, onder punt 7, 4e alinea, geen betrekking op gasturbines en motoren. Indien deze installaties met andere stookinstallaties als één stookinstallatie aangemerkt zouden moeten worden, zou onduidelijkheid kunnen ontstaan over de vraag tot welke categorie zo'n installatie behoort. Vandaar dat in een optellingsregeling deze categorieën niet worden meegerekend. Voor de

zogenaamde combi-installaties die onder artikel 22 vallen, is dat gevaar niet aanwezig. Deze categorie is dan ook niet uitgezonderd.

In het vroegere artikel 6 was expliciet een oordeel van gedeputeerde staten gevraagd of stookinstallaties in een inrichting zodanig zijn gelegen dat de rookgassen op technisch en economisch aanvaardbare wijze via een schoorsteen kunnen worden geloosd. Het is niet praktisch als een dergelijk oordeel in een afzonderlijke beroepsprocedure wordt aangevochten. In het nieuwe artikel 6 is gekozen voor de formulering «blijkens de vergunning», zodat gedeputeerde staten in het kader van de vergunningverleningsprocedure daarover desgewenst hun oordeel kunnen geven. Hiermee worden afzonderlijke procedures voorkomen.

Indien een samenstel als één stookinstallatie wordt aangemerkt, heeft dit tot gevolg dat bij het stoken van verschillende brandstoffen in de verschillende onderdelen de middelingsregeling van artikel 9 van toepassing is, en dus ook de daarin opgenomen uitzonderingsregeling. Dit is met name van belang voor het al dan niet van toepassing zijn van de eis van rookgasontzwaveling.

F

Met de wijziging van artikel 7 staat duidelijk vast wanneer het blijven drijven van een stookinstallatie bij het optreden van storingen in de rookgasreiniginginstallatie wel of niet is toegestaan. De urenregeling is van toepassing, zodra de waarde van de emissie-eis (400 mg/m^3) vanwege een storing wordt overschreden. Dit zou bijvoorbeeld het geval kunnen zijn, wanneer de rookgassen van een stookinstallatie door twee rookgasontzwavelingseenheden worden gezuiverd en één daarvan geheel uitvalt. Wanneer de waarde van emissie-eis wel wordt gehaald, maar het ontzwavelingspercentage niet, mag de stookinstallatie in bedrijf blijven indien gedeputeerde staten daarvoor in de vergunning een periode hebben vastgesteld. In alle gevallen van storing dienen zo spoedig mogelijk maatregelen genomen te worden om aan de storing een eind te maken.

De wijziging onder F treedt ingevolge artikel VI pas op 1 januari 1992 in werking, zodat voor reeds opgerichte installaties desgewenst de vergunning met het oog op deze bepaling kan worden aangepast.

G

Nu in alle gevallen een stoffeis geldt, is het nodig ook een regeling voor storingen in voorzieningen van stofvangst op te nemen. Ook ingevolge artikel 8, eerste lid, van de EG-richtlijn moet voorzien zijn in een storingsregeling. Het is aan gedeputeerde staten om vast te stellen of het is toegestaan een stookinstallatie voor een korte periode in gebruik te houden zonder dat aan de eisen wordt voldaan, en zo ja voor welke periode.

Voor NO_x beperkte de regeling zich tot storingen in de branders. Omdat het mogelijk is dat voor de beperking van de NO_x -uitworp voorzieningen voor de reiniging van rookgassen worden toegepast, is de regeling daarmee uitgebreid.

H

De regeling voor gemengd stoken zoals vervat in artikel 9, eerste lid, van de EG-richtlijn komt overeen met hetgeen in het eerste lid van artikel 9 is bepaald. De afwijkende regeling van de SO_2 -uitworp zoals in het oude tweede lid vervat, kan alleen voor bestaande stookinstallaties worden gehandhaafd. De EG-richtlijn laat immers geen uitzonderingen toe op de regel voor gemengd stoken, die inhoudt dat de toegestane uitworp op basis van het nominale vermogen van de stookinstallatie

moet worden berekend. Het berekenen op basis van het thermisch vermogen van de warmte-inhoud van de toegevoerde brandstoffen, zoals in het oude tweede lid van artikel 9 was bepaald, is dus niet toegestaan voor stookinstallaties die niet als bestaand kunnen worden aangemerkt; temeer niet daar dat veelal tot een minder scherpe eis van de SO_2 -uitworp zal leiden dan in de EG-richtlijn is vastgesteld. Het oude tweede lid hield ook een uitzonderingsregeling voor de rookgasontzwavelingseis in. Die uitzondering is niet in strijd met de EG-richtlijn, omdat geen rookgasontzwavelingspercentage voor de Nederlandse situatie is voorgeschreven. In het nieuwe tweede lid is deze laatste uitzondering dan ook voor bestaande en overige stookinstallaties gehandhaafd. In het derde lid is voor twee categorieën van stookinstallaties waarvoor geen ontzwavelingseis geldt, een afwijkende berekening van de toegestane emissies opgenomen. Voor de bestaande stookinstallaties is onder a dezelfde regeling als in het oude tweede lid opgenomen. Voor nieuwe stookinstallaties met een thermisch vermogen tussen 300 en 400 MW, is onder b bepaald dat voor vaste brandstoffen een waarde van 700 mg/m^3 worden gehanteerd en voor zware stookolie een waarde van 1000 mg/m^3 . Deze laatste waarden komen overeen met de EG-eisen die voor stookinstallaties van ca. $400 \text{ MW}_{\text{th}}$ gelden. Boven de $400 \text{ MW}_{\text{th}}$ kan alleen sprake zijn van een uitzondering van de eis voor rookgasontzwaveling en dient de toegestane uitworp conform het eerste lid te worden berekend op basis van de eisen die gelet op het nominale vermogen gelden.

I

Artikel 11 heeft door deze wijziging nu betrekking op alle vaste brandstoffen. Door toevoeging van het vierde lid wordt de NO_x -eis voor de eerste fase aangescherpt van 800 mg/m^3 tot 650 mg/m^3 . Deze eis is conform het bepaalde in bijlage VI van de EG-richtlijn.

J

De wijziging houdt een uitbreiding in van de werkingssfeer zodanig dat nu voor alle vloeibare brandstoffen emissie-eisen met betrekking tot SO_2 en stof worden gesteld. Voor SO_2 golden in feite voor alle brandstoffen al eisen. Immers er gold of een SO_2 -emissie-eis ingevolge dit besluit of een maximum aan het zwavelgehalte van de brandstof ingevolge het Besluit zwavelgehalte brandstoffen. Uit een vergelijking van de in het laatstgenoemde besluit vastgelegde zwavelgehalten voor gasolie (0,2%) en voor lichte stookolie (0,7%) met de emissie-eisen voor SO_2 voor het gebruik van vloeibare brandstoffen komt naar voren dat het zwavelgehalte van gasolie in alle gevallen een scherpere emissie-eis oplevert en het zwavelgehalte van lichte stookolie, ingeval de emissie-eis van 1700 mg/m^3 geldt. Daarom zijn genoemde gevallen van dit besluit uitgezonderd. Wordt in een stookinstallatie met een thermisch vermogen van 300 MW of meer lichte stookolie gestookt, dan geldt uiteraard wel de eis van 400 mg/m^3 .

Hoewel een meldingsplicht als in het achtste lid opgenomen, veelal bij vergunning zal zijn vastgelegd, is regeling bij dit besluit noodzakelijk ter uitvoering van artikel 8, derde lid, van de EG-richtlijn. De lidstaten zijn ingevolge artikel 8, vierde lid, van de richtlijn op hun beurt weer gehouden de Europese Commissie over de toepassing van de regeling inzake deze incidentele oliestook te informeren.

De stofeisen zijn overgenomen uit bijlage VII van de EG-richtlijn. Voor stookinstallaties kleiner dan $50 \text{ MW}_{\text{th}}$, die niet onder de EG-richtlijn vallen, zijn ook hier geen eisen gesteld. Er zijn nog onvoldoende

gegevens met betrekking tot de stofuitwerp van kleinere installaties bij gebruik van allerlei vloeibare brandstoffen om hier een algemene regel te stellen. Voor de stofuitwerp van deze installaties zal de vergunningverlener per geval een eis kunnen stellen.

Ingeval sprake is van incidentele oliestook als bedoeld in artikel 12, vijfde lid, geldt evenmin als voor NO_x een emissie-eis voor stof. Het is aan de vergunningverlener om te beoordelen of een emissie-eis in dergelijke gevallen wenselijk is.

K

De in artikel 13, eerste lid, onder e en f, opgenomen SO_2 -eisen voor LPG en overige gasvormige brandstoffen zijn overgenomen uit bijlage V en de stoffeisen, gesteld in het vijfde lid, onder b en c, uit bijlage VII van de EG-richtlijn. Voor het geval aardgas wordt gestookt, wordt verwezen naar artikel 43, tweede lid. De overige in het eerste en vijfde lid gestelde eisen zijn evenals die in het derde en vierde lid niet gewijzigd. In het tweede lid is voor de categorie van installaties waarbij door toepassing van goedgekeurde branders aan de emissie-eis kan worden voldaan, de emissie-eis geformuleerd. Voor verdere toelichting wordt verwezen naar hoofdstuk 3 van de nota van toelichting en naar onderdeel CC.

L

In artikel 16, vierde lid, is de kwalitatieve eis uit artikel 24, vierde lid, (oud) opgenomen. Voor een toelichting hierop wordt verwezen naar de toelichting op de onderdelen S, T en U.

Ingevolge de EG-richtlijn is een meldingsplicht voor bestaande installaties niet nodig. Het is echter niet zinnig in dit opzicht verschil te maken met nieuwe installaties; daarom is in artikel 16, zevende lid, dezelfde bepaling opgenomen als in artikel 12 (zie onderdeel J).

M

Zoals eerder in het algemeen deel van de toelichting is opgemerkt, zijn voor stookinstallaties als in het tweede lid van artikel 17 bedoeld, de branders bepalend voor de uitwerp. Zodra na de datum van inwerking-treding van dit besluit de branders worden vervangen door lage NO_x -branders kan aan dezelfde eis als voor nieuwe installaties geldt, worden voldaan.

In artikel 17, derde lid, is de kwalitatieve eis uit artikel 24, vierde lid, (oud) opgenomen. Voor een toelichting hierop wordt verwezen naar de toelichting op de onderdelen S, T en U.

N

Voor SO_2 -uitwerp van nieuwe stookinstallaties in raffinaderijen zijn in artikel 9, tweede en derde lid, van de EG-richtlijn twee equivalente normsystemen toegestaan. In het ene systeem wordt het principe van de bepalende brandstof gehanteerd, zoals dat ook in de Duitse wetgeving voor raffinaderijen geldt. In het andere systeem wordt een emissie-eis van 1000 mg/m^3 gesteld gemiddeld over de nieuwe installaties ongeacht de aard van de gestookte brandstoffen en de omvang van de installaties. Daarbij geldt als voorwaarde dat de uitwerp van de bestaande stookinstallaties door invoering van de eis van 1000 mg/m^3 niet mag toenemen. Zoals uit het gewijzigde tweede lid van artikel 18 blijkt, is voor het laatstgenoemde systeem gekozen, omdat dit goed aansluit bij de bestaande regelgeving voor de uitwerp van zwaveldioxide door raffinaderijen. In het

nieuwe onderdeel b is onder 2° de eis van 1000 mg/m³ opgenomen. Het bepaalde in onderdeel b, onder 1°, en de wijziging in onderdeel c strekken er tevens toe aan de hiervoor genoemde EG-voorwaarde te voldoen.

O

In paragraaf 4 zijn ook eisen gesteld voor afzonderlijke gasturbines. De titel van die paragraaf gaf dat niet aan. In de nieuwe tekst is dat gecorrigeerd.

P

De wijziging van artikel 21 is nodig in verband met de vervanging van artikel 13 door een nieuwe tekst.

Q

Ingeval van incidentele oliestook in de ketel van een combi-installatie gold geen NO_x-eis voor de ketel, maar wel voor de gasturbine. Aangezien middeling van de eisen in dat geval niet mogelijk is, is nu vastgelegd dat in zo'n situatie ook voor de gasturbine geen NO_x-eis geldt. Het is aan de vergunningverlener om eventueel voor die situaties bij vergunningvoorschrift een eis te stellen.

R

Ook ingeval een zuigermotor wordt vervangen, zonder dat daarvoor een wijziging van een vergunning vereist is, dient deze aan de scherpere NO_x-eisen voor de tweede fase te voldoen. De toevoeging aan het tweede lid stelt dit onomstotelijk vast.

S, T en U

Zoals in hoofdstuk 3 van de nota van toelichting bij het oorspronkelijke besluit is vermeld, had de regeling voor procesfornuizen zoals neergelegd in artikel 24 en 25, een voorlopig karakter. Onderzoek werd aangekondigd naar de NO_x-uitworpkarakteristieken van procesfornuizen en naar de mogelijkheden van een algemene normstelling gericht op procesfornuizen. Het onderzoek is inmiddels afgerond en de resultaten zijn gepubliceerd in de Publikatiereeks Lucht nr. 75. Uit het onderzoek blijkt dat het niet mogelijk is de NO_x-emissies te relateren aan het type proces, de procestemperaturen of het type fornuis. Wel zijn de voor de NO_x-emissies belangrijkste parameters geïdentificeerd. De correlaties tussen parameters en de feitelijke uitworp zijn niet zodanig dat aan de hand daarvan de feitelijke uitworp kan worden voorspeld. De parameters kunnen wel gebruikt worden om het effect op de NO_x-emissie van bepaalde wijzigingen in het drijven van een fornuis te voorspellen. Belangrijkste parameters zijn het type brandstof, de stookwaarde en het gehalte aan gebonden stikstof van de brandstof en de temperatuur van de verbrandingslucht. In artikel 25 (oud) was reeds een correctiefactor voor de NO_x-emissie-eis voor zware stookolie met een stikstofgehalte van 0,3 procent of meer opgenomen. Uit metingen en uit literatuuronderzoek is een andere correctiefactor afgeleid, die een sterkere relatie tussen het stikstofgehalte van vloeibare brandstof en de NO_x-emissies weergeeft.

Uit de in het kader van het onderzoek verrichte metingen is gebleken, dat van het overgrote deel van de bestaande procesfornuizen de gemeten feitelijke uitworp ruim onder het niveau van de emissie-eisen

voor stoomketels ligt. Een klein deel voldoet daar niet aan. In een aantal gevallen zou door wijziging van het fornuis dan wel door de wijze van drijven daarvan verlaging van de NO_x-uitworp tot het niveau van de emissie-eis voor stoomketels kunnen worden bereikt. In andere gevallen zou dat problemen kunnen geven, omdat de belangrijkste NO_x-parameters in de gegeven situatie redelijkerwijs niet of nauwelijks kunnen worden gewijzigd. Van redelijkerwijs niet aan de emissie-eis kunnen voldoen, zou bijvoorbeeld sprake kunnen zijn, indien de noodzakelijke aanpassing of verbouwing in feite met nieuwbouw zou overeenkomen.

Voor nieuwe procesfornuizen is de verwachting dat deze in het algemeen aan de huidige NO_x-eisen voor stookinstallaties waarvoor na 1 augustus 1988 vergunning is verleend, kunnen voldoen. Ook daarbij kunnen zich echter gevallen voordoen, waarbij de emissie-eis redelijkerwijs niet gehaald kan worden.

Gelet op de resultaten van het onderzoek is aanvankelijk besloten de huidige NO_x-emissie-eisen voor stoomketels te laten gelden voor alle procesfornuizen, dat wil zeggen zowel bestaand (vergunning verleend voor 29 mei 1987) als nieuw (vergunning verleend op of na 29 mei 1987). Inmiddels is echter een volgende herziening van het Bees WLV (Stcrt. 239, 1990) in voorbereiding, die voor bestaande stookinstallaties inhoudt dat zodra (na inwerkingtreding van dat wijzigingsbesluit) de branders worden vervangen doch uiterlijk 1 januari 1998 een scherpere NO_x-emissie-eis van kracht wordt. Om te voorkomen dat voor bestaande procesfornuizen twee wijzigingen kort op elkaar van kracht worden, is besloten de huidige kwalitatieve regeling voor bestaande procesfornuizen zoals neergelegd in artikel 24, vierde lid (oud) nog enige tijd, dat wil zeggen tot de inwerkingtreding van de volgende wijziging van het Bees WLV, te handhaven en nu alleen voor nieuwe procesfornuizen de eisen die ook voor stoomketels gelden in te voeren. Voor bestaande procesfornuizen is nu de regeling van artikel 24, vierde lid (oud) opgenomen in artikel 16, vierde lid, onderscheidenlijk artikel 17, derde lid. Dit betekent dat de onderhavige wijziging van het Bees WLV nu in feite niet tot aanpassing van het kleine aantal (zoals hiervoor is uiteengezet) bestaande procesfornuizen zal leiden. Voordeel daarbij is, dat in die gevallen men zich meteen op de aangescherpte eisen kan richten, die bij de komende herziening van het Bees WLV worden ingevoerd.

Met het vervallen van de regeling van artikel 24, tweede lid (oud), gelden voor nieuwe procesfornuizen de NO_x-emissie-eisen zoals vastgelegd in paragraaf 1 van hoofdstuk 2. In verband daarmee zijn enige overgangsbepalingen noodzakelijk.

Voor nieuwe procesfornuizen, dus fornuizen waarvoor op of na 29 mei 1987 vergunning is verleend, gold de kwalitatieve eis, namelijk dat de uitworp van stikstofoxiden dient te worden beperkt door toepassing van voorzieningen die voor de desbetreffende installatie in overeenstemming zijn met de laatste technische ontwikkelingen waarvan de toepasbaarheid zowel technisch als economisch is aangetoond. Voor de fornuizen waarvoor na inwerkingtreding van het onderhavige besluit vergunning wordt verleend, zullen nu de NO_x-eisen van artikel 12, derde lid, onderscheidenlijk 13, derde lid, gaan gelden. Van de nieuwe fornuizen waarvoor reeds vergunning vóór bedoeld tijdstip is verleend, zouden, zonder nadere regeling, sommige aan de NO_x-eisen van artikel 12, derde lid, onderscheidenlijk 13, derde lid, (de eisen van de tweede fase) moeten voldoen en sommige aan de NO_x-eisen gesteld in artikel 12, vierde lid, onderscheidenlijk 13, vierde lid (de eisen van de eerste fase). Het criterium zou zijn of vóór dan wel na 1 augustus 1988 vergunning is verleend. Gelet op het feit dat in de kwalitatieve eis niet een exact

tijdstip valt aan te wijzen waarop rekening gehouden kon worden met de overgang van de eisen van de eerste fase naar de eisen voor de tweede fase, is voor deze groep in artikel 24 de eerste fase verlengd tot de datum van inwerkingtreding van dit besluit.

In artikel 25, eerste lid, is voor alle stookinstallaties in de procesindustrie een nieuwe factor voor vloeibare brandstoffen met een hoog stikstofgehalte ingevoerd. Toepassing van de factor is niet beperkt tot de procesfornuizen, omdat de NO_x -problematiek voor zover deze samenhangt met de soort brandstoffen die in de procesindustrie gegenereerd wordt voor stoomketels, niet wezenlijk anders is dan voor procesfornuizen. De emissie-eis wordt in principe met deze factor verhoogd, indien vloeibare brandstoffen met een stikstofgehalte groter dan 0,3 procent worden gestookt. Bij bestaande stookinstallaties is dat steeds mogelijk. Bij «nieuwe» stookinstallaties (vergunning verleend op of na 29 mei 1987) mag de factor worden toegepast voor zover daarmee het niveau van $450 \text{ mg/m}^3 \text{ NO}_x$ (het EG-niveau) niet wordt overschreden. Daarom is de factor bij toepassing op de emissie-eis gesteld in artikel 12, derde lid, (300 mg/m^3) aan een maximum van 1,5 gebonden en is toepassing op de emissie-eis gesteld in artikel 12, vierde lid, (450 mg/m^3) in het geheel niet mogelijk.

Door aanvulling van artikel 28 is aan de vergunningverlener de bevoegdheid gegeven om in specifieke gevallen al dan niet voor een bepaalde termijn een minder strenge eis voor een bepaalde stookinstallatie in de procesindustrie vast te stellen. Opgemerkt wordt, dat bij de regelmatige evaluaties van de emissie-eisen ook nagegaan zal worden in hoeverre aan de bevoegdheid tot het stellen van een minder scherpe eis nog behoefte is, gelet op de dan bestaande stand van de techniek.

Bij een beslissing op een verzoek tot het stellen van een minder strenge eis als bedoeld in artikel 28, derde lid, dient de actuele stand van de techniek voor de desbetreffende stookinstallatie, in ogenschouw te worden genomen.

De stand van de techniek van een procesfornuis dient ingevolge artikel 28, vierde lid, ook uitdrukkelijk in relatie met de voor het proces noodzakelijke wijze van drijven te worden bezien. Zo kan het voor een proces noodzakelijk zijn gedurende bepaalde perioden bepaalde temperaturen te handhaven, een zogenaamde temperatuur-tijd historie. Het wijzigen daarvan om de NO_x -uitworp te verminderen zal niet steeds mogelijk zijn.

De stand van de techniek van een stookinstallatie in de procesindustrie dient ook ingevolge hetzelfde artikelonderdeel te worden bezien in relatie met het in het belang van het milieu verantwoorde gebruik van bepaalde in de inrichting gegenereerde brandstoffen. Het gebruik van dergelijke brandstoffen kan in het belang van het milieu zijn, terwijl toch het voldoen aan de emissie-eis problemen oplevert.

Zo is het mogelijk dat bij een brandstof de NO_x -emissie-eis in mg/m^3 niet gehaald wordt, terwijl de absolute uitworp minder is dan ingeval overgegaan wordt op een andere brandstof. De absolute uitworp per tijdseenheid is het aantal m^3 rookgas vermenigvuldigd met het aantal miligrammen NO_x in één m^3 . De ene brandstof levert bij verbranding meer m^3 rookgas op dan de andere. Het is nu mogelijk dat bij gebruik van een bepaalde brandstof het aantal mg per m^3 niet aan de emissie-eis voldoet, terwijl die brandstof weinig m^3 rookgas produceert. Absoluut gezien zou in zo'n situatie de uitworp lager kunnen zijn, dan bij gebruik van een brandstof waarbij wel aan de eis in mg/m^3 wordt voldaan, maar waarbij meer m^3 rookgas wordt geproduceerd.

Een andere situatie waarin een minder strenge eis in het belang van het milieu kan zijn, komt voor bij het gebruik van afvalgasen die in de inrichting worden gegenereerd. Indien een keuze gemaakt moet worden

tussen rechtstreeks affakkelen of verbranden in een stookinstallatie, zal het laatste als regel de voorkeur verdienen. Eventuele stankhinder zal veel minder zijn bij verbranding in een stookinstallatie, wanneer die verbranding bij hogere temperaturen plaatsvindt. Bovendien is door gebruikmaking van de energie van het afvalgas minder brandstof in de stookinstallatie nodig, waardoor minder emissies optreden. Het stikstofgehalte van het afvalgas, zou, gelet op de emissie-eis, echter een probleem kunnen zijn, waardoor affakkelen nog de enige mogelijkheid zou zijn.

Op grond van het bepaalde in artikel 28, derde en vierde lid, is het voor die gevallen dus mogelijk een minder scherpe eis vast te stellen. Indien de noodzakelijke aanpassingen van een stookinstallatie of het aanpassen van de wijze van drijven van een procesfornuis wel mogelijk zijn, maar niet in het gegeven tijdsbestek kunnen plaatsvinden, kan voor een beperkte periode een minder strenge eis worden voorgeschreven.

Evenmin als bij de toepassing van de factor van artikel 25 mag een minder scherpe eis voor stookinstallaties die onder de EG-richtlijn vallen, de EG-eis overschrijden. In het vijfde en zesde lid van artikel 28 is daarom voor de bevoegdheid tot het stellen van een minder scherpe eis een bovengrens gesteld. Voor stookinstallaties als bedoeld in artikel 28, zesde lid, waarop de NO_x-eisen van artikel 12, derde lid, of 13, derde lid, van toepassing zijn, komt de absolute bovengrens overeen met de EG-eisen. Onder artikel 28, zesde lid, vallen ook de stookinstallaties in raffinaderijen, voor zover deze niet als bestaand dienen te worden aangemerkt, en waarin het aandeel gasvormige brandstoffen 50 procent of meer bedraagt. Voor deze installaties ligt de bovengrens van artikel 28, zesde lid, niet op, maar enigszins onder het EG-niveau. Het precies vaststellen op het EG-niveau zou betekenen dat de gecompliceerde normstelling uit de EG-richtlijn zou moeten worden overgenomen. Het nu vastgestelde niveau voor de bovengrens komt overeen met het EG-niveau dat geldt voor «gewone» stookinstallaties bij gemengd stoken. Voor de stookinstallatie in raffinaderijen als bedoeld in artikel 28, vijfde lid, ligt de absolute bovengrens op het EG-niveau voor deze installatie.

V

Nu de kwalitatieve eisen voor bestaande procesfornuizen van artikel 24, vierde lid, (oud) naar artikel 16, vierde lid, en 17, derde lid, zijn verplaatst en voor de overige procesfornuizen kwantitatieve eisen worden ingevoerd is artikel 29, onderdeel c daaraan aangepast. Voor de nadere eis met betrekking tot het bepaalde in artikel 5a wordt verwezen naar de toelichting bij onderdeel D.

W

Artikel 30, tweede lid, onder b, is in verband met de wijziging van artikel 24 aangepast. Voor bestaande procesfornuizen blijft de uitzondering met betrekking tot het meten gehandhaafd. Voor de overige procesfornuizen is dat niet meer nodig.

X

Artikel 31 behoeft aanpassing, nu in het besluit voor nagenoeg alle brandstoffen een SO₂-emissie-eis is gesteld. Op de in het eerste lid vastgelegde verplichting tot een continue meting waren ingevolge het derde lid enige uitzonderingen mogelijk. De uitzonderingen van de verplichting tot continue meting zijn nu uitgebreid tot alle brandstoffen met een zwavelgehalte waarvan vaststaat dat daarmee aan de SO₂-emissie-eis kan worden voldaan. Continue meting heeft in die

gevallen weinig zin. Dit is bijvoorbeeld het geval indien aardgas wordt gestookt.

In het tweede lid van artikel 31 is vastgelegd wat continue meting voor de bepaling van de concentratie van zwaveldioxide in het rookgas is. Met de wijziging van het tweede lid, onder b, kan voor in de inrichting gegenereerde gasvormige brandstoffen in plaats van rechtstreekse continue meting gekozen worden voor continue meting van het zwavelgehalte van die brandstoffen.

Voor stookinstallaties waarin gasvormige brandstoffen worden gestookt en waarbij geen reiniging van de rookgassen plaatsvindt, bestaat dus, naast de mogelijkheid van continue meting van de SO_2 in de rookgassen ook de mogelijkheid van continue meting van het zwavelgehalte van de brandstoffen of het aan de hand van gegevens met betrekking tot de brandstof aantonen dat aan de emissie-eis is voldaan. Dit laatste kan geschieden zoals in de toelichting bij onderdeel Y beschreven, met behulp van de bij levering van de brandstof verstrekte gegevens. Continue meting van het zwavelgehalte van de brandstof kan plaatsvinden door of vanwege het bedrijf waar de brandstof wordt verstoekt. In deze gevallen zal het veelal gaan om in het bedrijf zelf dan wel in een nabij gelegen bedrijf gegenereerde brandstoffen. Bij levering van gas door zo'n ander bedrijf zullen ingeval daar continue meting van het zwavelgehalte plaatsvindt en het ontvangende bedrijf van de mogelijkheid van het tweede lid, onder b, gebruik wil maken, tevens de meetgegevens die nodig zijn voor toepassing van artikel 34, geleverd moeten worden, zodat de gebruiker kan aantonen dat aan de emissie-eis is voldaan.

Y

Indien door het stoken van een brandstof met het juiste zwavelgehalte aan de emissie-eis wordt voldaan, dienen dat zwavelgehalte en andere gegevens om de SO_2 -uitworp te kunnen berekenen, steeds bekend te zijn en in een register te worden vermeld. Wanneer in zo'n geval meer dan één brandstof tegelijkertijd wordt verstoekt, dient in principe het zwavelgehalte van alle brandstoffen en de hoeveelheid van elke brandstof bekend te zijn, zodat de toegestane uitworp met toepassing van artikel 9 kan worden berekend.

Ter toelichting wordt over de relatie tussen het zwavelgehalte van de brandstof en de na verbranding ontstane SO_2 -uitworp nog het volgende opgemerkt. Wanneer bijvoorbeeld een brandstof wordt gestookt met een zwavelgehalte van 1 %, kan vanuit dat gegeven de uitworp aan SO_2 worden berekend. Bij een vloeibare of vaste brandstof betekent een zwavelgehalte van 1 % dat een ton brandstof 10 kg zwavel bevat. Dit leidt bij verbranding tot 20 kg SO_2 per ton verstoekte brandstof. Dezelfde ton brandstof levert bij verbranding bij een temperatuur en druk als aangegeven in artikel 4 van het besluit een bepaald volume aan rookgas op, het zogenaamde specifieke rookgasvolume.

De hoeveelheid SO_2 per ton kan worden berekend door het aantal kg SO_2 per ton te delen door de stookwaarde per ton. De uitkomst vermenigvuldigd met 10^3 levert de uitworp in g/GJ op. Voor omzetting in mg/m^3 dient die waarde gedeeld te worden door de factor 0,29 (het specifieke rookgasvolume) als is aangegeven in tabel 4 van de nota van toelichting bij het Bees WLV. Voor zware stookolie met een zwavelgehalte van 1 procent en een stookwaarde per ton van 41,45 GJ levert dit op:

$$\frac{20 \text{ kg } \text{SO}_2 \times 10^3}{41,45 \text{ GJ}} \div 0,29 = 1663,82 \text{ mg}/\text{m}^3$$

Opgemerkt wordt nog dat de stookwaarde van een brandstof niet behoeft te worden bepaald, indien een in de praktijk gangbare waarde beschikbaar is. Uit de hier aangegeven berekening is duidelijk dat met zware stookolie van 1 % aan de emissie-eis voor SO₂ van 1700 mg/m³ wordt voldaan.

Bij een hoger percentage zal bij een gelijke stookwaarde al gauw de eis worden overschreden.

Z

Zowel voor SO₂, NO_x als stof geeft artikel 15, eerste lid, van de EG-richtlijn regels om door continue meting vast te stellen of aan de emissie-eis is voldaan. Deze regels wijken af van die welke in het besluit stonden. De voorwaarden in het besluit zouden gehandhaafd kunnen worden, indien deze in combinatie met de geldende emissie-eis een scherpere eis opleveren dan in de EG-richtlijn. Dat is echter niet steeds het geval. Boven de 500 MW_{th} zijn voor vaste en vloeibare brandstoffen de SO₂-eisen uit het besluit en de EG-richtlijn hetzelfde. De NO_x-eisen voor stookinstallaties waarvoor voor 1 augustus 1988 vergunning is verleend zijn in alle gevallen gelijk aan die van de EG. Voor stof zijn de eisen die gelden voor installaties van 300 MW_{th} of meer voor vloeibare en gasvormige brandstoffen (uitgezonderd hoogovengas) gelijk en voor vaste brandstoffen zijn de eisen die welke gelden voor installaties van 500 MW_{th} of meer. Om strijd met de EG-richtlijn te voorkomen moeten in ieder geval voor deze gevallen de EG-voorwaarden gelden. Omdat het voorkomen van twee verschillende meetregimes in het besluit slechts onduidelijkheid zou veroorzaken, is er voor gekozen alleen het EG-regime in het besluit op te nemen.

Voor bestaande stookinstallaties zal deze wijziging ingevolge artikel VI op 1 januari 1992 ingaan om gelegenheid te geven o.a. computerprogramma's daarop aan te passen.

AA

In artikel 37, eerste lid, is meer expliciet aangegeven welke gegevens voor vaststelling van de SO₂-uitworp bijgehouden dienen te worden. Het vierde, vijfde en zesde lid zijn aangepast in verband met de invoering van de aparte emissie-eis voor nieuwe stookinstallaties.

BB

Bij onderdeel Z is dit onderdeel reeds toegelicht.

CC

Toepassing van branders die met betrekking tot de uitworp van stikstofoxiden zijn goedgekeurd, houdt in dat aan de emissie-eis met betrekking tot NO_x is voldaan en ontslaat de drijver van een stookinstallatie van de verplichting tot het uitvoeren van een afzonderlijke meting. Zoals in het algemeen deel van de toelichting is uiteengezet, wordt hiermee de naleving van en de controle op de emissie-eis vereenvoudigd.

DD

Ingevolge bijlage IX, onder A 1, van de EG-richtlijn dient in principe bij alle stookinstallaties met een thermisch vermogen van 300 MW of meer continu te worden gemeten. Voor stikstofoxiden zijn daarop geen uitzonderingen mogelijk. Bij gasturbine-installaties of combi-installaties met een vermogen van 300 MW of meer waarvoor op of na 29 mei 1987

vergunning is verleend, dient dus in alle gevallen continue meting van stikstofoxiden plaats te vinden.

EE

Gebleken is dat het woord «afregelen» misverstaan oproept, vandaar de vervanging door stilleggen. In de EG-richtlijn wordt ook het begrip stilleggen gehanteerd.

FF

Voor uitsluitend op aardgas draaiende zuigermotoren is evenals in het Besluit emissie-eisen stookinstallaties Hinderwet de mogelijkheid geschapen om door middel van aanschaf van een met betrekking tot de NO_x -uitwerp goedgekeurd type aan de desbetreffende emissie-eis te voldoen. In zo'n geval dient de zuigermotor volgens de door de leverancier gegeven bedrijfsvoorschriften, waarop de goedkeuring mede is gebaseerd, te worden gedreven. De afstelling dient daarop bij onderhoudsbeurten te worden gecontroleerd, hetgeen uit een daarover gemaakt verslag dient te blijken. Afzonderlijke meting van de NO_x -uitwerp is dan niet verplicht.

GG

De regeling voor het meten van de zwaveldioxide-uitwerp is met deze wijziging nu geheel van overeenkomstige toepassing op het meten van de stofuitwerp van gasvormige brandstoffen. Dit houdt onder meer in dat ingeval het stofgehalte van een gasvormige brandstof bekend is en zodanig is dat aan die emissie-eis wordt voldaan, geen continue meting behoeft plaats te vinden. Aan de hand van het stofgehalte van de gasvormige brandstof dient dan aangetoond te worden dat aan de emissie-eis is voldaan. Zie ook de toelichting bij de onderdelen X, Y en Z.

Aardgas bevat geen of geen meetbare hoeveelheid stof. Bij het stoken daarvan is het dus zeker dat aan de stoffeis gesteld in artikel 13, vijfde lid, onder c, wordt voldaan. Artikel 43, tweede lid, voorkomt zinloze bepaling en registratie van het stofgehalte van aardgas.

HH

De verplichtingen vastgelegd in artikel 43a, vloeien voort uit bijlage IX, onder B, van de EG-richtlijn. De lidstaten zijn verplicht jaarlijks een opgave van de uitgeworpen hoeveelheid aan SO_2 en NO_x aan de EG-commissie te verstrekken. Deze opgave dient wat betreft de installaties waarbij continue meting plaatsvindt, gebaseerd te zijn op de feitelijk vastgestelde uitwerp per kalenderjaar. Daartoe dient iedere dag de uitgeworpen hoeveelheid te worden bepaald. Bij de vaststelling van deze hoeveelheid dient ook de uitwerp tijdens opstarten en stilleggen van een installatie, als ook tijdens storingsperioden te worden meegeteld. Indien geen continue meting plaatsvindt, dient de in het afgelopen kalenderjaar uitgeworpen hoeveelheid te worden geraamd.

Voor bestaande stookinstallaties wordt dezelfde verplichting tot vastleggen van de uitwerp ingevoerd, zij het dat daarvoor ingevolge artikel VI 1 januari 1992 als ingangsdatum geldt.

II

Nu in artikel 12 ook voor stookinstallaties van $300 \text{ MW}_{\text{th}}$ of meer waar lichte stookolie wordt gestookt, een emissie-eis geldt, is artikel 46 daaraan aangepast.

Voor stookinstallaties waarvoor nog vergunning moet worden verleend op het moment van inwerkingtreding van de onderhavige wijziging van het besluit zijn geen overgangsregelingen noodzakelijk.

Ingeval wel reeds vergunning is verleend, is een overgangstermijn noodzakelijk voor zover eerst ingevolge deze wijziging van het besluit een bepaalde emissie-eis van toepassing wordt. Voor de stookinstallaties uit deze categorie die als bestaand moeten worden aangemerkt, dus waarvoor vóór 29 mei 1987 vergunning is verleend, dienden andere ingangsdata van de emissie-eisen te worden vastgesteld. Dit is gebeurd in artikel 48a, onder c, en d. In onderdeel b, is voor de bestaande stookinstallaties niet zijnde procesfornuizen die als gevolg van de wijziging van het Inrichtingenbesluit artikel 19, eerste lid, Wet inzake de luchtverontreiniging onder de werkingssfeer van het besluit komen, evenals bij bestaande procesfornuizen nu afgezien van invoering van NO_x-emissie-eisen. Daarvoor gelden dezelfde argumenten als die in de toelichting bij onderdelen S, T en U zijn weergegeven. Ook voor deze categorie geldt, dat men zich niet meteen kan richten op de aangescherpte eisen van de komende herziening.

In onderdeel a is voor nieuwe stookinstallaties afkomstig van het hinderwetregime de eerste fase voor de NO_x-eis verlengd. Deze eis geldt nu ingeval vóór 15 september 1991 vergunning is verleend. Voor nieuwe procesfornuizen is een overeenkomstige regeling in artikel 24 vastgelegd.

In artikel 48b is voor alle nieuwe stookinstallaties, waarvoor voor inwerkingtreding van deze wijziging van het besluit vergunning is verleend en voor zover deze voor het eerst met een bepaalde emissie-eis worden geconfronteerd, de ingangsdatum gesteld op 15 september 1991.

Artikel II

De wijziging beoogd met dit artikel is in het algemene deel reeds toegelicht.

Artikel III

Dit artikel heeft betrekking op inrichtingen die na de wijziging van het Inrichtingenbesluit artikel 19, Wet inzake de luchtverontreiniging een vergunning nodig hebben krachtens de Wet inzake de luchtverontreiniging. Daarbij zijn twee gevallen onderscheiden:

- er is al een vergunning verleend krachtens de Hinderwet of de Mijnwet 1903; in dat geval is artikel 98, vierde lid, van de Wet inzake de luchtverontreiniging van toepassing en wordt deze vergunning mede beschouwd als een vergunning, verleend krachtens de Wet inzake de luchtverontreiniging;
- is er een aanvraag om een vergunning ingediend, dan wordt de aanvraag mede beschouwd als een aanvraag voor een vergunning krachtens de Wet inzake de luchtverontreiniging. Een lopende aanvraag kan echter zonnodig op de oude voet - dus die van de Hinderwet of de Mijnwet 1903 zoals die bij de indiening van aanvraag golden - worden afgehandeld en wel tot aan de door gedeputeerde staten te nemen beslissing. Uitgangspunt is dat de betrokken instanties overleg plegen omtrent het tijdstip van de overdracht van een overgangsaanvraag en omtrent de wijze van verdere afhandeling. De mogelijkheid om aanvragen op oude voet te behandelen, ziet vooral op gevallen waarin de behandeling bij het in werking treden van het besluit reeds in gang was

gezet. Hierbij valt met name te denken aan situaties waarin de termijn voor het indienen van bezwaren en het tijdvak waarbinnen de openbare zitting moet worden gehouden, is vastgelegd, doordat de openbare kennisgeving van de vergunningaanvraag al heeft plaatsgehad.

Artikel IV

De wijziging van artikel 2, derde lid, is nodig vanwege de uitbreiding van de werkingssfeer van het Besluit emissie-eisen stookinstallaties WLW, waarin voor nagenoeg alle brandstoffen een SO₂-emissie-eis is gesteld.

Artikel VI

De onderhavige wijzigingen dienen mede ter doorvoering van in de EG-richtlijn neergelegde eisen. Daarom is gekozen voor spoedige inwerkingtreding. In de toelichting op de betreffende onderdelen van artikel I is ingegaan op de reden waarom dat onderdeel later in werking treedt.

De Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer,
J. G. M. Alders